

XXVII.
hrvatski folklorni festival
D 2384 E - V.50C - SVIBANJ-LIPANJ/MAI-JUNI 2018 - BR./NR. 5-6 (374)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

45. KROATISCHES
KATHOLISCHES
JUGENDTREFFEN

27. hrvatski folklorni festival

Naslovnica:
S 27. hrvatskoga folklornog festivala u Heusenstammu; snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Sijepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkic,
P. Jozo Župić

Graficka priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:
DE03 7509 0300 0006 4989 73
SWIFT-BIC: GENODEF1M05

27. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

Heusenstamm, Martinsee – Kultur- und Sportzentrum, 21.4.2018.

Folklorna skupina „Zagreb“ iz Hrvatske katoličke misije Wuppertal izvela je – „Međimurski lepi dečki“ – pjesme i plesove Međimurja

Folklorno društvo „Zrinski“ iz Hrvatskih katoličkih misija Gelsenkirchen i Bochum izvelo je – „Oj, Neretvo dubokoga toka“ – plesove zapadne Hercegovine

Folklorna skupina iz Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus izvela je pjesme i plesove Baranje

Folklorna skupina „Mala Kapela“ iz Hrvatske katoličke misije Essen izvela je „Savo vodo“ – pjesme i plesove slavonske Posavine

U OVOM BROJU

● HEUSENSTAMM

27. hrvatski
folklorni
festival

str.

10

● HOFHEIM AM TAUNUS

Seminar o
župnoj ka-
tehezi i o
kršćanskoj
slici čovjeka

str.

8

● ZAGREB

Tribina o
40. obljet-
nici „Žive
zajednice“

str.

6

IZ CRKVE U SVIJETU

Svećenici – glas cijelog čovječanstva

„Uvijek pred očima imajte primjer Dobrog pastira, koji nije došao da mu služe nego da služi i da traži i spasi ono što je bilo izgubljeno“, poručio je papa Franjo novim svećenicima.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Hvarska svečanost okupila episkopat

U katedrali Sv. Stjepana u Hvaru zaređen je hvarski biskup mons. Petar Palić.

5

ČOVJEK U BOŽJOJ VJEČNOSTI

Sud: istina o čovjeku, svjetlu Božjega milosrđa

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Basiliken in Lourdes

P. Dr. Heiner Wilmer SCJ ist neuer Bischof von Hildesheim

13–14

Od 15. siječnja 2018. „Živa zajednica“ je prisutna i u virtualnom prostoru na adresi www.zivazajednica.de.

40. obljetnica „Žive zajednice“

Tribina u povodu 40. obljetnice izlaženja glasila hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj „Žive zajednice“ (1978.–2018.) održana je 5. travnja u Hrvatskoj matrici iseljenika (HMI) u Zagrebu u organizaciji HMI i izdavača glasila Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt na Majni (HDUF), o čemu se opširnije može čitati na str. 6-7. Prvi broj „Žive zajednice“ objavljen je u rujnu 1978., a dobio je naziv po živoj vjerskoj zajednici Hrvata katolika u dijaspori. U sadržaju od prvoga do posljednjega broja lista provlače se tekstovi o vjeri u Boga, ali i vjernosti Bogu naših ljudi; o njihovoj neraskidivoj povezanosti s Katoličkom Crkvom, općom ili domovinskom, o njihovoj neuništivoj svijesti pripadnosti hrvatskom narodu i domovini Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Hrvati u dijaspori desetljećima su imali i još uvijek imaju tri osnovna gesla življenja i djelovanja: bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje. List posebno prati brojne aktivnosti naših misija i zajednica, te na suvremen način piše o vjeri, vjerskim i društvenim, socijalnim i obiteljskim te kulturnim temama. Urednici „Žive zajednice“ bili su fra Bernard Dukić (1978.–1979.), fra Ignacije Vugdelija

i fra Bernard Dukić (1979.–1983.), fra Ignacije Vugdelija (1983.–1991.), don Ante Živko Kustić (1991.–1993.), fra Anto Batinić (1994.–2002.), te od kraja 2002. do danas dr. Adolf Polegubić. Ogovorni urednici „Žive zajednice“ bili su delegati (naddušobrižnici) za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Bernard Dukić, fra Josip Klarić, fra Josip Bebić te vlč. Ivica Komadina koji je sadašnji odgovorni urednik. Prilog na njemačkome jeziku je uveo delegat fra Josip Klarić od br. 3/1998. Ljubica Markovica-Baban od 1980. radi na grafičkoj pripremi lista, a uz nju valja zahvalno istaknuti i brojne suradnike „Žive zajednice“, među kojima je i veliki broj hrvatskih pastoralnih i socijalnih djelatnika, i članova uredništava, koji su tijekom tih 40 godina dali veliki doprinos u razvoju ovoga važnoga lista, zajedno sa svim bivšim i sadašnjim djelatnicima HDUF-a. U sklopu tribine u Zagrebu priredena je i izložba svih dosadašnjim brojeva „Žive zajednice“. Od 15. siječnja ove godine „Živa zajednica“ je prisutna i u virtualnom prostoru na adresi www.zivazajednica.de, a preko „globalne dostupnosti“ postajemo bliži svima koje će zanimati i radovati istina.

Urednik

Iz delegatove Poruke

Bazilike u Lurdu

U Lurd godišnje hodočasti šest milijuna hodočasnika, među kojima je i više tisuća Hrvata iz domovine i inozemstva. Među ovima iz inozemstva najveći je broj iz Njemačke. Vjernici iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe tradicionalno svake godine hodočaste u Lurd o svetkovini Uzašašća. Hodočašće se sastoji od osobne molitve i zajedničkih sv. misa u više bazilika u Lurdu.

Za vrijeme 13. Gospinog ukazanja 2. ožujka 1858. Majka je Božja dala Bernardici sljedeće upute: „Idi i reci svećenicima neka se ovdje dolazi u procesijama i neka se izgradi kapela.“ Iz te kapele su tijekom vremena nastale brojne crkve i bazilike. S povećanim brojem hodočasnika u proteklih 130 godina rastao je i veći kapacitet prihvatilišta, koja su i arhitektonski zanimljiva. Posebno valja istaknuti bazilike u Lur-

du. Kripta je bila prva crkva u svetom prostoru, koja je građena od 1862. do 1866. Ona je najmanja crkva u koju stane oko 150 vjernika. Kako je kripta bila mala, težilo se za gradnjom veće crkve. Bazilika Bezgrešnog začeća posvećena je 1876. godine. Veća je i može primiti oko 600 vjernika. Sljedeća je bazilika sv. Krunice, koja je posvećena 1902. i može primiti oko 1500 vjernika. Godine 1958. u povodu 100 obljetnice Gospinih ukazanja u Lurdu sagrađena je podzemna bazilika pape Pija X., u kojoj je oko 25.000 mjesta. Spada među najveće crkve svijeta.

Neka i ovogodišnje hodočašće u Lurd bude duhovno obogaćenje svima koji će hodočastiti, a napose neka bude iskustvo njihove osobne vjere svakoga pojedinog hodočasnika.

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

Svećenici – glas cijelog čovječanstva

„Uvijek pred očima imajte primjer Dobrog pastira, koji nije došao da mu služe nego da služi i da traži i spasi ono što je bilo izgubljeno“, poručio je papa Franjo novim svećenicima.

Ono što do sada nije bilo uobičajeno, možda postane buduća „papinska praksa“. Naime, po prvi puta u novijoj povijesti papa Franjo promijenio je dosadašnji običaj svećeničkoga redjenja, uobičajeno vezanoga uz svetkovinu sv. Petra i Pavla, te je na nedjelju Dobrog pastira za svećenike zaredio 16 đakona u bazilici sv. Petra u Rimu. Katolička Crkva tako je na nov način po 55. puta proslavila Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Među 16-oricom rednika pred vjerničkim mnoštvom u bazilici sv. Petra na četvrtu uskrsnu nedjelju 22. travnja, bio je i jedan Hrvat. Kako su objavile brojne svjetske agencije, a i Tiskovni ured Svete Stolice, od 16-oricke kandidata desetorica su bili Talijani – petorica njih redeni su za različite talijanske (nad)biskupije, a petorica za Rimsku biskupiju, dok su šestorica njih porijeklom s Madagaskara, iz Vijetnama, Mianmara, Kolumbije, El Salvadora i već spomenute Hrvatske. Za svoje su se svećeničko redjenje proteklih godina pripremali u različitim bogoslovijama i na teološkim fakultetima Rimske biskupije ili svojih redovničkih zajednica. Petorica su članovi Neokatekumenskoga puta, a neki među njima su takozvana „kasna zvanja“, to jest riječ je o onim redenicima koji su osjećali svećenički poziv kroz drugo vrijeme, ali su ipak bili zaposleni u drugim zanimanjima, pa je tako najstariji među njima 41-godišnji Rimljanin bio docent za porezno pravo. I rednik iz Splita Juraj Bošković koji ima 37 godina prije je završio Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, a u Rimu je studirao filozofiju i teologiju, te je kao član Neokatekumenskoga puta studirao u bogosloviji „Redemptoris mater“. Potječe iz brojne obitelji u kojoj je drugo od osmero djece, te je župljanin župe sv. Josipa na splitskom Mertojaku.

Isus ih je izabrao na služenje braći

„Kao što dobro znate, Gospodin Isus je sam Veliki svećenik Novoga zavjeta, ali u njemu i cijeli sveti Božji narod ustanovljen je kao svećenički narod“, istaknuo je u svojoj homiliji papa Franjo. No, među svim svojim učeni-

ma Isus je ipak htio izabrati neke posebno, da bi javno u Crkvi obavljali svećeničku službu na korist ljudima u njegovo ime, te tako nastavili njegovo osobno poslanje učitelja, svećenika i pastira. I njega je baš zbog toga poslanja poslao Bog Otac, pa on na isti način šalje u svijet svoje apostole, a onda biskupe i njihove nasljednike, kojima su „na kraju kao suradnici dani prezbiteri“ koji su s njima sjedinjeni u svećeničkoj službi i jednako tako pozvani na služenje Božjemu narodu. Ovaj se događaj svećeničkoga rede-

Među 16-oricom rednika pred vjerničkim mnoštvom u bazilici sv. Petra na četvrtu uskrsnu nedjelju 22. travnja, bio je i Hrvat Juraj Bošković iz Splita.

nja, nastavio je u homiliji Sveti Otac, odvijajući nakon zrelog razmišljanja kako bi „u službi Krista, Učitelja, Svećenika i Pastira surađivali u izgradnji Tijela Kristova koje je Crkva u Božjemu narodu i sveti hram Duha“, a vjernicima poručio da će novi svećenici – mladomisnici „biti suobličeni Kristu vrhovnom i vječnom svećeniku, to jest bit će posvećeni kao pravi svećenici Novoga zavjeta“ te će sjedinjeni „u svećeništvu s njihovim biskupom biti propovjednici evanđelja, pastiri Božjega naroda i predsjedat će bogoštovnim činima, posebno u slavljenju Gospodinove žrtve“ – euharistije.

Svećenik – sudionik Kristova poslanja

Nakon toga tumačenja koje je bilo upućeno ponajprije vjernicima, papa Franjo obratio se samim đakovima – redenicima nazvavši ih „predragim sinovima i braćom“ pozivajući ih da na pameti imaju kako će obavljajući službu svetoga naučavanja kao svećenici biti sudionici poslanja Krista, jedinoga učitelja. Potom im je parafrazirajući riječi iz obreda svećeničkoga redjenja poručio: „Dijelite svima tu Božju riječ koju ste i sami pri-

mili s radošću. Čitajte i revno razmatrajte Gospodinovu riječ da biste vjerovali ono što ste pročitali, naučavali ono što ste u vjeri shvatili, živjeli ono što ste naučavali“, pozivajući ih da njihovo naučavanje bude hrana Božjem narodu, „a radost i potpora Kristovim vjernicima miris vašega života. I da riječju i primjerom uzognete graditi Božji dom koji je Crkva. Vi ćete nastaviti Kristov posvećujuće djelo. Po vašem služenju, duhovna žrtva vjernika postaje savršena jer je pridružena žrtvi Krista koji se po vašim rukama, u ime cijele Crkve, prinosi na nekrvni način na oltaru u slavlju svetih otajstava. Prepoznajte dakle ono što činite. Nasljedujte ono što slavite da sudjelujući u otajstvu smrti i uskrsnuća Gospodinova hodate s Kristom u novosti života.“

„Budite milosrdni“

„Krštenjem ćete Božjemu narodu pridruživati nove vjernike. Sakramentom pokore otpuštate ćete grijeha u ime Krista i Crkve. I ovdje se zaustavljam kako bih vas zamolio: molim vas, nemojte se umoriti biti milosrdni. Sjetite se svojih grijeha, svojih bijeda koje Isus oprašta. Budite milosrdni. Svetim uljem pružat ćete olakšanje bolesnima. Slaveći svete obrede i uzdižući molitvu hvala i molbe u razne časove dana, bit ćete glas Božjega naroda i cijeloga čovječanstva“, poručio je novim svećenicima papa Franjo podsjećajući ih da su odabrani među ljudima i za ljude i pozivajući ih da u radosti i iskrenoj bratskoj ljubavi vrše Kristovu svećeničku službu, „s jedinom nakanom da se svidite Bogu, a ne sebi samima ili ljudima zbog nekih drugih interesa. Samo služenje Bogu za dobro svetoga vjernoga Božjega naroda. Na kraju, sudjelujući u poslanju Krista, Glave i Pastira, u sinovskom zajedništvu s vašim biskupom trudite se ujediniti vjernike u jednu obitelj da biste ih doveli Bogu Ocu po Kristu u Duhu Svetome. I uvijek pred očima imajte primjer Dobrog pastira, koji nije došao da mu služe nego da služi i da traži i spasi ono što je bilo izgubljeno.“

M. K.

Hvarska svečanost okupila episkopat

U katedrali Sv. Stjepana u Hvaru zaređen je hvarski biskup mons. Petar Palić, koji je uzeo geslo „Na Tvoju riječ“.

Hvarski biskup mons. Petar Palić zaređen je u katedrali Sv. Stjepana u Hvaru. Mons. Palić, koji je uzeo geslo „Na Tvoju riječ“, biskupski red je primio po rukama predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zadarskoga nadbiskupa Želimira Puljića, a suzareditelji su bili apostolski upravitelj Hvarske biskupije mons. Slobodan Štambuk i dubrovački biskup Mate Uzinić. Uz reditelja i suzareditelje na misi biskupskoga posvećenja bili su gotovo svi nadbiskupi i biskupi iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i inozemstva, među kojima apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto, apostolski nuncij u Berlinu nadbiskup Nikola Eterović, vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić i ostali crkveni službenici. Na misi je sudjelovalo dvjestotinjak svećenika. Dan ranije, apostolski upravitelj Hvarske biskupije mons. Slobodan Štambuk slavio je misu oproštaja u hvarskoj katedrali uz koncelebraciju nadbiskupa Želimira Puljića, subotičkoga biskupa Ivana Penzeša, te više svećenika hvarske i drugih biskupija.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru veleposlanika Sjedinjenih Američkih Država u Hrvatskoj William Roberta Kohorsta u nastupni posjet. U pratnji veleposlanika Kohorsta bila je druga tajnica Veleposlanstva Jessica Giles Copeland.

Antropološko zastranjenje

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 56. u nizu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto i izaslanici drugih biskupskih konferencija: vojni ordinarij i podpredsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vuksić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije ljubljanski nadbiskup mons. Stanislav Zore

i u ime Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda subotički biskup mons. Ivan Penzeš. Pozdravljajući nazočne na početku zasjedanja nadbiskup Puljić podsjetio je na događaje od prošlog zasjedanja u listopadu 2017. te se osvrnuo na nekoliko dokumenata o kojima se raspravljalo na zasjedanju. Istaknuo je korizmenu poruku pape Franje u kojoj je upozorio kako su vjernici često u „velikoj nevolji jer ih lažni proroci žele zavesti na krivi

sjemeništa i duhovna zvanja splitsko-makarskom nadbiskupu Marinu Barišiću. Svećenik Zadarske nadbiskupije, don Šimun Šindija, izabran je za ekonoma HBK.

Pomoć siromašnim župama

Duhovno-studijsko putovanje u Bosnu i Hercegovinu priređeno je u sklopu programa Đakonske pastoralne godine. Tako je trideset tri đakona pod vodstvom prof. dr. Josipa Šimunovića pohodilo katolike u susjednoj Bosni i Hercegovini.

Potpisan je sporazum o suradnji između Hrvatskog katoličkog sveučilišta i Isusovačke službe za izbjeglice na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu.

Nacionalna konferencija o pastoralu mladih u Bosni i Hercegovini, na kojoj su sudjelovali pastoralni djelatnici odgovorni za rad s mladima održana je u Banjoj Luci. Euharistijsko slavlje u katedrali sv. Bonaventure u Banjoj Luci predvodio je predsjednik Odbora za mlade Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki.

„Obitelj izvor života i radosti“

Pod geslom „Obitelj izvor života i radosti“ najavljen je nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati 15. i 16. rujna 2018. godine u Splitu i Solinu. Tim povodom splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić uputio je pismo svim nad/biskupijama u kojem ih poziva da s dopisom upoznaju sve župnike i zainteresirane hodočasnike te da prijave na vrijeme broj hodočasnika. Na susretu se očekuje sudjelovanje katoličkih obitelji iz svih naših nad/biskupija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Prijaviti se može na e-mail: prijave@susretobitelji.hr; telefonski: 021/407-514 ili faksom: 021/407-538. U prijavi je potrebno navesti biskupiju, župu, popis hodočasnika, broj autobusa te ime, prezime i mobitel voditelja svakog autobusa. **A.O.**

Za ređenja novoga hvarskoga biskupa mons. Petra Palića

put“. U tom smislu nadbiskup je posebno istaknuo genderizam kao antropološko zastranjenje na koje su upozorivali sveti papa Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. kao i papa Franjo, jer taj svjetonazor nameće novo tumačenje čovjeka koje nije spojivo ni s općeljudskim, a pogotovu ne s kršćanskim poimanjem čovjeka. Povezujući to s aktualnim priporukama u Hrvatskoj oko tzv. Istanbulske konvencije, nadbiskup Puljić naglasio je kako zbog toga hrvatski biskupi, vjerni Učiteljstvu Crkve, ne mogu prihvatiti spomenutu konvenciju i njezinu interpretaciju. Na zasjedanju su biskupi dogovorili i neke pojednosti vezane za njihov pohod „Ad Limina Apostolorum“, koji će se održati od 12. do 17. studenoga 2018. Na zasjedanju su donesene i odluke o pojedinim mandatima u tijelima HBK. Gospođo senjski biskup Zdenko Kržić izabran je za predsjednika Biskupske komisije HBK za liturgiju, a krčki biskup Ivica Petanjak za predsjednika Odbora HBK za pastoral djelatnika u zdravlju. Predsjedniku Vijeća HBK za laike riječkom nadbiskupu Ivanu Devčiću produžen je mandat na novih pet godina kao i predsjedniku Vijeća HBK za

ZAGREB

Održana tribina u povodu 40. obljetnice „Žive zajednice“

Tribina u povodu 40. obljetnice izlaženja glasila hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj „Žive zajednice“ (1978.-2018.) održana je u četvrtak 5. travnja u Hrvatskoj matici iseljenika (HMI) u Zagrebu u organizaciji HMI i izdavača glasila Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Moderatorica tribine Vesna Kukavica istaknula je kako je „Živa zajednica“ iznimno vrijedan i čitan časopis, a ravnatelj HMI Mijo Marić istaknuo je kako „osmišljenom koncepcijom, atraktivnim likovnim izgledom i inovativnim suradničkim prilogima 'Živa zajednica' puna četiri desetljeća donosi obilje priloga iz vjerskog, društvenog i kulturnog života Hrvata u Njemačkoj“. Bilježila je Živa zajednica sve ono bitno što se događalo u hrvatskim misijama i zajednicama koje su bile ne samo duhovne oaze, nego se u njima i oko njih događao svekoliki život Hrvata katolika u Njemačkoj i svijetu, istaknuo je Marić.

Izaslanica predsjednika Vlade RH zamjenica državnog tajnika Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan RH mr. Ivana Perkušić rekla je da ta visoka obljetnica svjedoči o još većem uspjehu: o stvaranju i čuvanju hrvatskih zajednica ne samo u vjerskom, nego i kulturnom i društvenom smislu. „U svim iseljeničkim hodočašćima hrvatskoga naroda, Crkva je kao majka skrbrila ne samo nad njegovom vjerom, već i nad identitetom, jezikom i nad budućnošću hrvatskoga naroda“, kazala je mr. Perkušić te istaknula da je novi načini rada, mrežno izdanje 'Žive zajednice' jedno od svjedočanstva u tome da Crkva uvijek živo odgovara na potrebe djece, kao i tome da je zajednica živa i da će buduće generacije trajati.

Ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislav Markić istaknuo je kako dušobrižništvo postoji već više od sto godina, a sam ured 52. godinu. Prenio je pozdrave predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu sarajevskoga pomoćnog biskupa mons. Pere Sudara. Podsjetio je kako Vijeće koordinira rad 187 hrvatskih katoličkih prisutnosti u

različitim formama od župa, preko misija, zajednica, centara, a u posljednje vrijeme i hrvatskih etničkih kapelanija. Riječ je o živoj pastoralnoj djelatnosti u kojoj u središtu stoji Njemačka, koja ima 97 hrvatskih katoličkih prisutnosti. U Njemačkoj ne bi naša pastoralna djelatnost bila toliko dobra i kvalitetna bez ovih 40 godina plodnoga djelovanja „Žive zajednice“, rekao je dr. Markić.

Izv. prof. dr. Danijel Labaš s Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu posebno se osvrnuo na važnost prisutnosti „Žive zajednice“ u virtualnom prostoru. Istaknuo je kako je ta odluka ne samo u skladu s evangelizacijskim poslanjem Crkve, nego i sa suvreme-

zanirati i radovati istina, rekao je dr. Labaš.

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj i ravnatelj Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u Frankfurtu na Majni vlč. Ivica Komadina kratko je predstavio hrvatsku pastvu u Njemačkoj u kojoj su u početku od sredine 60-ih uglavnom djelovali članovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, a kasnije su im se pridružili članovi drugih redovničkih zajednica te biskupijski svećenici. U pastvi trenutačno djeluje 2/3 redovničkih, te 1/3 biskupijskih svećenika. Na području Njemačke ima 97 hrvatskih katoličkih misija i zajednica, a podijeljene su u šest pastoralnih po-

Sudionici su sa zanimanjem sudjelovali na tribini

nim razvojem informacijskih i komunikacijskih tehnologija, a mrežna stranica i izgledom i sadržajem odgovara na nove komunikacijske izazove s kojima se u suvremeno digitalno doba suočava i mora suočiti i Crkva u svom pastoralnom djelovanju. Prema njegovim riječima, mrežno izdanje može pridonijeti bržem širenju istinitih vijesti o djelovanju hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj. Kada su odgovorni za „Živu zajednicu“ odlučili pokrenuti njezino internetsko izdanje, sigurno su otvorili novo poglavlje za djelovanje Katoličke Crkve u hrvatskome iseljeništvu, jer su na taj način izašli iz dotadašnjega kruga i ograničenosti na tiskano izdanje i postali su globalno dostupni svakome koga će na suvremenom medijskom areopagu

dručja. U pastoralu djeluje 90 svećenika, trojica trajnih đakona, 52-oje pastoralnih suradnika i suradnika, pastoralnih referenata i referenata zajednica, od čega su 20 redovnice, 20 laika i 12 laikinja, i 45 tajnica. „Misijske i zajednice uz pastoralnu skrb, imaju i važnu ulogu u čuvanju hrvatskoga nacionalnog i kulturnog identiteta. Uz redovne pastoralne aktivnosti, vjernike se nastoji okupljati na društvenoj razini: organiziraju se predavanja, proslave, hodočašća, susreti, a posebna briga vodi se o djeci i mladima“, rekao je delegat vlč. Komadina. Istaknuo je kako se dolaskom novog vala hrvatskih iseljenika hrvatska pastva u Njemačkoj nalazi pred novim izazovima djelovanja u novim okolnostima s više naraštaja Hrvata katolika. Sto-

ga je došlo vrijeme drukčijega pastoralnog djelovanja i pitamo se jesmo li dovoljno odgovorili znakovima vremena, jesmo li u stanju preustrojiti i naš način pastoriziranja", istaknuo je. Osvrnuvši se na migrante, kazao je kako prema Njemačkom statističkom

Od početka izlazenja urednici „Žive zajednice“ bili su fra Bernard Dukić (1978.–1979.), fra Ignacije Vugdelija i fra Bernard Dukić (1979.–1983.), fra Ignacije Vugdelija (1983.–1991.), don Ante Živko Kustić (1991.–1993.), fra Anto Batinić

ca.de“, rekao je dr. Polegubić. Spomenuo je i prilog na njemačkome jeziku koji je uveo delegat fra Josip Klarić i to od broja 3/1998. Posebno je istaknuo Ljubicu Markovicu – Baban koja od 1980. godine radi na grafičkoj pripremi lista, a tu je i veliki broj

suradnika „Žive zajednice“, među kojima je i veliki broj hrvatskih pastoralnih i socijalnih djelatnika, i članova uredništava, koji su tijekom tih 40 godina dali veliki doprinos u razvoju ovoga važnoga lista, zajedno sa svim sadašnjim i bivšim djelatnicima Hrvatskoga dušobrižničkog ureda.

Dr. Polegubić predstavio je i druge aktivnosti

Za vrijeme tribine (zdesna na lijevo) ravnatelj dr. vlč. Tomislav Markić, delegat vlč. Ivica Komadina, izv. prof. dr. Danijel Labaš, glavni urednik „Žive zajednice“ dr. Adolf Polegubić i moderatorica prof. Vesna Kukavica

Priredena je i izložba svih dosadašnjih brojeva „Žive zajednice“

uredu u toj državi živi 332.605 Hrvata od kojih je njih 259.038 prijavljeno kao katolici. To znači, da 77,9% Hrvata u Njemačkoj plaća crkveni porez, što je puno veći prosjek nego je prosjek njemačkih katolika.

(1994.–2002.), te od prosinca 2002. do danas dr. Adolf Polegubić. Ogovorni urednici „Žive zajednice“ bili su delegati (nadbušobrižnici) fra Bernard Dukić, fra Josip Klarić, fra Josip Bebić, a vlč. Ivica Komadina aktualni je odgovorni urednik. Dr. Polegubić je podsjetio je kako je prvi broj „Žive zajednice“ objavljen u rujnu 1978., a dobio je naziv po živoj vjerskoj zajednici Hrvata katolika u dijaspori. „Taj naslov označava i živu hrvatsku nacionalnu zajednicu. List je u početku bio biltenski karakter, u njemu su objavljivani važniji crkveni dokumenti, te vijesti iz Crkve u domovini i svijetu, događaja u HKZ i HKM u Njemačkoj, imena krštenih, vjenčanih, umrlih. Objavljivani su članci o hrvatskoj povijesti i kulturnoj baštini. Taj trend list je slijedio i kasnije, ali su iz godine u godinu uvedene i nove rubrike, te se nastojalo oko poboljšanja grafičkog izgleda lista. Jednom riječju: tematika lista bila je posvećena vjersko-crkvenim, ali i opće društvenim temama. List posebno prati brojne aktivnosti naših misija. Na suvremen način piše o vjeri, vjerskim i društvenim, socijalnim i obiteljskim te kulturnim temama, objavljuje razgovore s istaknutim osobama iz crkvenoga i društvenog života iz dijaspori i iz domovine. U listu se također vodi računa o čistoći hrvatskoga jezika. Od 15. siječnja 'Živa zajednica' prisutna je u virtualnom prostoru na adresi www.zivazajednica.de

Hrvatskoga dušobrižničkog ureda koji od 1999. objavljuje zbornike radova s pastoralnih skupova hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe. Ovih će dan izaći 19. zbornik. Ured je objavio i hrvatski katolički molitvenik i pjesmaricu „Slavimo Boga“, a redovito objavljuje vodič – adresar HKM te kalendar. Istaknuo je kako se cjelokupno hrvatsko vjersko i kulturno-prosvjetno djelovanje odvijalo u sklopu hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj, a „Živa zajednica“ je pri tome odigrala nezaobilaznu ulogu.

U publici su bili predstavnici kulturnoga i znanstvenoga života te života Crkve među kojima i izaslanik zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića moderator Nadbiskupskog duhovnog stola preč. Tomislav Subotičanec, kao i svećenici koji su pastoralno djelovali u Njemačkoj.

Priredena je i izložba svih dosadašnjih brojeva „Žive zajednice“, a tijekom tribine okupljeni su na platnu mogli pratiti portal „Žive zajednice“. Prije tribine ravnatelj HMI Mijo Marić u svom je uredu primio ravnatelja dr. vlč. Tomislava Markića, delegata vlč. Ivicu Komadinu i glavnog urednika „Žive zajednice“ dr. Adolfa Polegubića s kojima se zadržao u ugodnom razgovoru, a kasnije se priključio i Milan Kovač. Ravnatelju Mariću je darovana knjiga dr. Polegubića „Dušobrižništvo za Hrvate u Njemačkoj“.

Marija Belošević (IKA), A.P.

HOFHEIM AM TAUNUS

O župnoj katehezi i o kršćanskoj slici čovjeka

Seminar trajnog odgoja i obrazovanja u vjeri za trajne đakone i pastoralne suradnike i suradnike (redovnice i laikinje i laike), koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj, održan je od 12. do 15. ožujka u „Egzerzitienhaus – Franziskanisches Zentrum für Stille und Begegnung“ u Hofheim am Taunus, nedaleko Frankfurta. Seminar je započeo sv. misom i jutarnjom u utorak 13. ožujka. Pozdravnu riječ okupljenima, kojih je tijekom seminara, bilo dvadeset petero, uputio je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Seminar su vodili doc. dr. sc. vlč. Marko Šutalo, predstojnik TKIM-a Mostar i doc. dr. sc. Valerija Nedjeljka Kovač, KBF Zagreb.

Dr. Šutalo je u sklopu teme o župnoj katehezi u novonastalim okolnostima migracije održao tri predavanja: o župnoj katehezi – da ili ne?!, o katehezi krizmanika – odgoju u kršćanskoj vjeri i novom modelu kateheze krizmanika. Pritom je podsjetio kako se u „Evangelii Gaudium – Radost evanđelja“, apostolskoj pobudnici pape Franje govori o mogućim pomacima pred izazovima u današnjem svijetu. U svojoj pobudnici papa Franjo izrekao je što bi trebalo raditi na području nove kateheze jer je danas ugrožen prijenos vjere iz obitelji. U današnjem urbanom svijetu čovjek izabire ono što mu se nudi i sve se više dovodi u pitanje vjera starijih. Najveća trauma današnjice je rascjep vjere i kulture. Kateheza time postaje glavna poluga u obnovi župne zajednice. Narod koji je danas biblijski neishranjen snižava kriterije i razvodnjava vjeru pri čemu se posebno ističe značaj župne kateheze. Crkva treba postati ne defanzivna, već misionarska, treba izlaziti na periferiju siromašnima i distanciranima. Crkva svoju introvertiranost treba rješavati širenjem radosti i bavljenjem ljudima, a ne samom sobom. Sve što nema čvrste temelje ruši agresivni sekularizam pa u društvo trebamo unositi duhovne evanđeoske vrednote novim dinamizmom. Iako je važan sadržaj, još je važniji način prenošenja evanđelja. Nadvladajmo pesimizam i budimo odlučni misionari u vršenju župne kateheze, istaknuo je.

Sudionici seminara u crkvi Sv. Stjepana u Mainzu

Govoreći o katehezi krizmanika, dr. Šutalo je podsjetio kako je već davne 1756. papa Benedikt XIV., u enciklici „Ex quo primum“ govoreći o brojnim i različitim praksama i neujednačenostima vezanim uza sakrament sv. krizme, napisao: „Da se izade iz ovoga labirinta poteškoća...“. Ovdje možemo primijetiti da se i tada sakrament sv. potvrde gledao kao „labirint poteškoća“ u teologiji i pastoralu. Na europskoj razini, a u posljednje vrijeme i na razini Crkve u našem narodu, sve se više aktualizira govor o sakramentu potvrde, odnosno o učinkovitosti uvelike uložena truda u pripremu za ovaj sakrament. Osim toga, sve je uočljivija pojava da se nakon krizme nemali broj udaljuje od Crkve, ili, točnije rečeno, rjeđe pohađaju nedjeljnu Euharistiju i pristupaju drugim sakramentima, a ponovno se pojavljuju tek prije sklapanja ženidbe. Opaža se: umjesto da se krizmanici više približe Crkvi i uključe u njezino poslanje, oni se praktički udaljuju. Nema sumnje da se tom fenomenu treba pristupiti sasvim odgovorno na teološko-pastoralnoj ali i na praktičnoj razini. Ako samo pogledamo u matice krštenih u župama, primijetiti će te da su gotovo svi oni koji su kršteni pristupili i sakramentu potvrde.

U našoj se domovinskoj Crkvi, a i u Njemačkoj, ovaj sakrament podjeljuje u različitim godinama života, ili posljednje godine osnovne škole ili tijekom pohađanja srednje škole, tj. u prvom ili u drugom razredu srednje. Hrvatski biskupi u „Pastoralnim smjernicama“ dokumenta „Na svetost pozvani“ upućuju na temeljito ispitivanje pripreme za potvrdu. Oni ističu kako „pripravu tog sakramenta treba usmjeriti prema odgoju zrelih kršćana koji će u svojim životnim pozivima i situacijama biti svjedoci Krista Uskrsloga i Duha što ga primaju“. Potom je dr. Šutalo postavio nekoliko pitanja: Što je potrebno za dobru pripremu krizmanika kako bi se ostvario njihov cjelovit ljudski i vjerski odgoj; Je li dob pripreme i primanja ovoga sakramenta prikladna za katehezu krizmanika, i kada bi sv. potvrdu trebalo podjeljivati: u vrijeme djetinjstva, adolescencije ili mladenaštva; Postoji li dobro osmišljen projekt kateheze krizmanika, ili je možda posrijedi nedorečen, nesustavan i nerijetko improviziran rad i Zašto kateheze krizmanika i sakrament sv. potvrde ne postižu željene vjersko-odgojne ciljeve? Ovo su samo neka pitanja na koja bi trebali ovdje odgovoriti i koja nas kao pastoralne djelat-

Sudionici su sa zanimanjem pratili predavanja

nike žele potaknuti na još ozbiljniji i temeljitiji pristup ovoj problematici. Stoga je potrebno ponajprije pogledati nastanak i povijesni razvoj ovoga sakramenta kako bismo bolje mogli razumjeti sve ovo što se danas događa, ali i kako bismo mogli ispravno djelovati i doprinijeti boljem pastoralnom djelovanju ondje gdje nas Crkva šalje i gdje nam je povjerila da učinimo sve kako bi ovaj sakrament donio plodove u povjerenom nam stadiu.

U trećem predavanju je donio nacrt pastoralno-teološkog modela pri-

svjetonazora, biblijsko-kršćansku sliku čovjeka iznova učiniti plauzibilnom. Predavačica je konkretizirala suvremene (potencijalno komplementarne) polarnosti u tri izlaganja.

U prvom predavanju „Čovjek između naturalizma i slike Božje“ doc. Kovač je istaknula neke suvremene tendencije koje sve više radikaliziraju pitanje tko je čovjek te potiču teologiju i navještaj da iznova razmisle o čovjeku: razvoj prirodnih i empirijskih znanosti, razvoj preventivne medicine, transhumanizam, pojava virtualne stvarnosti...

spada u njegovu bit kao čovjeka. Konačno, kao privilegirani znak čovjeka kao slike Božje jest njegova darovana sloboda u odgovornosti pred Bogom, koju čovjek ostvaruje kao cjelovito biće a ne tek pojedinim svojim biološko-psihičkim funkcijama.

„Čovjek između samooptimiranja i nužnosti Božje milosti“ bio je naslov drugog predavanja u kojem je doc. Kovač razradila u odnosu čovjekove težnje za sve većim usavršavanjem sebe i nužnosti Božje milosti. Težnja da čovjek sve više razvija sebe i svoju životnu okolinu spada u njegovu narav te bez nje ne bi do sada bilo nikakvog ostvarenoga napretka. Danas se pak sve više razvija trend ili stil života u kojem čovjek nastoji sve više sam sebe optimirati raznim tehničkim pomagalicama i tako nadići svoja ograničenja: poboljšavanjem fizičkih i intelektualnih sposobnosti, jačanjem volje, eficientnijim radom, povećanjem osjećaja zadovoljstva i sreće, produljenjem trajanja života. Svakako suvremene metode samooptimiranja mogu biti od velike koristi, međutim one postaju upitne onda kada se svode samo na fizičko usavršavanje, kada čovjek načelno ne prihvaća svoju ograničenost, kada želi nadići ono što je za čovjeka „normalno“, kada prijeti opasnost od čovječenja čovjeka. Pojavljuju se pitanja, može li čovjek u konačnici na takav način postići smisao svoga života. Tema samooptimiranja tako postaje pitanje odgovornosti prema samome čovjeku kao čovjeku. S druge strane Božja objava kazuje da čovjek ne mora biti savršen da bi bio vrijedan u Božjim očima. Bog ljubi čovjeka još i više kao grešnika, kojemu bez ikakvih njegovih zasluga daruje spasenje. Zato je u teologiji uz stvorenost druga ključna riječ milost, jer svako Božje djelovanje, Božji odnos ljubavi prema čovjeku i njegovo sebedarje jest milost. Bog čovjeku daje vrijednost i dostojanstvo bez obzira na zasluge, na uspjeh, položaj, ugled... S druge strane Bog zahtijeva čovjekovu suradnju s

Nastavak na str. 24

Za vrijeme završne diskusije (slijeva nadesno): delegat vlč. Ivica Komadina, doc. dr. sc. s. Valerija Kovač i doc. dr. sc. Marko Šutalo

prave za sakrament potvrde — „Darovi Duha Svetoga — kršćanski život u darovima Duha“.

U sklopu teme o kršćanskoj slici čovjeka u kontekstu suvremenih izazova doc. Kovač je uvodno istaknula kako je pitanje „Što je čovjek“ staro koliko i sam čovjek te da različiti pristupi i odgovori pokazuju da čovjek pitanje o sebi ne može do kraja sam odgovoriti. U tom smislu teologija kaže da je čovjek nedokučivo otajstvo, jer je stvoren na sliku Božju i zbog toga samo iz svoga praodnosa s Bogom može naslutiti svoje porijeklo, svoju bit te smisao i cilj svoga života. Današnji proces sekularizacije i gubitka osjećaja za transcendenciju s jedne strane, te rapidni razvoj prirodnoznanstvenog i tehničkog napretka nepovratno mijenja i poimanje samoga čovjeka. Teologija i navještaj imaju zadatak suočiti se s novim izazovima te unutar promijenjenoga

Posebno se osvrnula na naturalističko poimanje čovjeka, koje prioritet daje čovjekovoj (biološko-psihičkoj) naravi a njegovu duhovnu dimenziju nerijetko smatra sekundarnom. Teologija se ne može zatvoriti pred spoznajama različitih antropologija ako se nastoje nametnuti kao svetoimaćeci svjetonazor. S druge strane, teologija se ne sastoji od prikupljanja podataka o čovjeku, nego uvažavajući i spoznaje drugih antropologija, na temelju Božje objave pokušava dati cjelovitu sliku o čovjeku i smislu njegova života. U tom smislu temeljno polazište teologije jest da je čovjek u odnosu prema Bogu: on je Božje stvorenje, kojega je Bog stvorio na svoju sliku, dajući mu time neuništivu vrijednost i dostojanstvo. Iz toga temeljnoga praodnosa čovjeka prema Bogu proizlazi njegova neotuđiva vrijednost kao osobe, koja ne ovisi o njegovim sposobnostima i postignućima, nego

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI

27. hrvatski folklorni festival

Prije festivala slavljena je Služba riječi, koju je predvodio župnik Hrvatske katoličke župe Rosenheim fra Frano Čugura. Na festivalu je nastupilo petnaest folklornih skupina odraslih iz hrvatskih katoličkih misija, zajednica i župa iz Njemačke.

Tradicionalni 27. hrvatski folklorni festival održan je u subotu 21. travnja u Kulturnom i sportskom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na festivalu je nastupilo petnaest folklornih skupina poteklih iz hrvatskih katoličkih misija (HKM), zajednica (HKZ) i župa (HKŽ) iz Njemačke. Prije festivala slavljena je

ma ili divljim životinjama. Postoje tri osobine Dobroga Pastira: svakoga poznaje po njegovu imenu, brine da njegovo stado uvijek prisprije na dobre, sočne pašnjake te pod cijenu svoga života štiti svoje stado. Isusovo obećanje nije bilo deklarativno, onako kako to čine političari u današnjem svijetu, a posebno u našem hrvatskome katoličkom svijetu. Kad Isus nešto obećava, onda On dosljedno ispunjava svoja obeća-

Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Na festivalu je bio i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Vladimir Duvnjak, te više svećenika, koji su došli u pratnji svojih

Festival je otvorio delegat vlč. Ivica Komadina

Službu riječi predvodio je fra Frano Čugura uz glazbenu pratnju mladih HKŽ Rosenheim

Služba riječi, koju je predvodio župnik Hrvatske katoličke župe (HKŽ) Rosenheim fra Frano Čugura uz glazbenu pratnju mladih HKŽ Rosenheim pod vodstvom pastoralnog suradnika u toj župi Mirka Kapetanovića i pod ravnanjem Kladije Vučić. Fra Frano je u prigodnoj riječi na temelju Evanđelja o Dobrom Pastiru i ovcama istaknuo kako je lijepo znati da Bog, Isus poznaje svakoga od nas po njegovu imenu. Za Boga mi nismo dio mase, već je svakoga od nas stvorio kao osobu u svojoj jedinstvenosti. To znači da Bog svakoga od nas ljubi. Mi smo Božja stvorenja i središte Božje ljubavi. Tako se čitavi Božji svijet vrti oko nas, oko mene i oko tebe. To je predivno i ohrabrujuće. To je istina koja nam može darovati izmirjenje i putokaz. Bilo što da nam se dogodi, Bog je uvijek s nama i On nas prati na našem životnom putu i nikad nas neće ostaviti same, kao što dobri pastir nikada ne ostavlja svoje stado izručeno na milost i nemilost nevremeni-

nja do samoga kraja, do same smrti na križu. Smrt na križu nikada nije završetak. Ni naš ljudski prelazak s ovoga svijeta nikada nije završetak. Naša patnja i bol nikada nisu završetak. Isus je pobijedio smrt, darovao nam je život. Isus – Dobri Pastir otvara nove životne perspektive u svjetlu i radosti. Zato, kad razmišljamo o obećanjima političara i proizvođača što nam u ovo vrijeme nude, moramo dobro promisliti je li to ispravno. Prihvatimo Isusovu ponudu i slijedimo ga. Vjerujemo da u njemu imamo Dobroga Pastira koji svakoga od nas poznaje po imenu, onoga koji se daruje za naše spasenje i otkupljenje. Neka nam Isus bude snaga i svjetlo na našem životnom putu, istaknuo je fra Frano Čugura.

Nakon Službe riječi pozdravljena je Domovina himnom „Lijepa naša“ uz pratnju mladih HKŽ Rosenheim. Festival je uz dobrodošlicu i zahvalu svima okupljenima u ime organizatora otvorio delegat za hrvatsku pastvu u

skupina, kao i pastoralnih suradnika i suradnika – redovnica i laika, voditeljica i voditelja skupina, te roditelja i drugih ljubitelja hrvatske folklorne baštine. U prosudbenoj komisiji bili su ugledni istraživač hrvatskog folklora, stručni savjetnik Međunarodne smotre folklora u Zagrebu i duša metkovskog folklora prof. Vidoslav Bagur i stručna voditeljica prema kriterijima Hrvatskoga društva folklornih voditelja i koreografa iz Zagreba Iva Cvetko.

Članovi folklornih skupina pjesmom i plesom povelili su okupljene hrvatskim krajevima u kojima se njeguje bogatstvo hrvatske tradicijske kulture.

Folklorna skupina HKM Wuppertal izvela je pjesme i plesove Medimurja „Medimurski lepi dečki“. Skupina je osnovana 1977. godine. Uz brojne nastupe i natjecanja objavili su video-kasetu, CD i DVD. Imaju tri starosne skupine s ukupno 60 članova. Dugogodišnji voditelj i koreograf skupine je Stjepan-Pišta Babli.

Predstavnicima skupina uručene su zlatne medalje

Folklorna skupina „Zrinski“ HKM Gelsenkirchen i HKM Bochum izvela je plesove zapadne Hercegovine „Oj, Neretvo dubokoga toka“. Folklorno društvo „Zrinski“ HKM Gelsenkirchen i HKM Bochum osnovano je 2006. godine. Od 2014. surađuju s Tanjom Maleš-Krznar, koja im je stručni savjetnik i koreograf. U društvu je 60 članova u dvije plesne sekcije – odrasle i djecu. Imaju u planu osnovati i tamburaški sastav. Nastupili su u koreografiji i glazbenoj obradi Tanje Maleš-Krznar, pod vodstvom Ivančice Mandura, glazbenim vodstvom Tomislava Barbarića, te glazbenoj pratnji Joška Vidovića i Ivančice Mandure.

Folklorna skupina HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus izvela je pjesme i plesove Baranje. Skupina je osnovana 1999. Imaju folklornu skupinu odraslih sa 30 aktivnih članova i skupinu mlađih s ukupno 50 aktivnih plesača i plesačica. Voditeljice skupine su Martina Pavlović i Anica Jukić, koje ujedno potpisuju i koreografiju.

Folklorna skupina „Mala Kapela“ HKM Essen izvela je pjesme i plesove Posavine „Sava vodo“. Pod tim imenom skupina nastupa više od 25 godina. Dugogodišnji voditelj skupine je Stjepan Pišta Babli.

Folklorna skupina „Fra Andrija Kačić Miošić“ HKŽ München izvela je pjesme i plesove Međimurja „Golubi-

Program je vodila Irena Balić

ce ljubljena, listeka ti pišem“. Voditelji skupine su Ivana Pušić, Jelena Kovač i Florian Grubišić; glazbena obrada: Vjekoslav i Filip Martinić dok koreografiju potpisuje Romana Fezi Martinić. Nastupili su uz pratnju tamburaškog sastava.

Folklorna skupina „Croatia-ensemble“ HKŽ Frankfurt am Main izvela je kolo iz Ražanca „Oj, Ražanče selo malo“. Osnovana je 1969. pod vodstvom dr. Josipa Lucića i od tada neprekidno djeluje. Danas broji 120 aktivnih članova u tri skupine: djeca, mladi i odrasli. Umjetničke i glazbene voditeljice su Silvia Bosnić i Marijana Krznarić. Koreograf je Dražan Domjanović.

Folklorna skupina „Ruža“ HKZ Kraljice Mira Filderstadt izvela je pjesme i plesove Slavonije „Alaj volim kad tambure ječe“. Društvo djeluje već 12 godina. Imaju 100 aktivnih članova podijeljenih u 3 plesna odsjeka: minifolklor, dječji i odrasli. Nastupili

su pod vodstvom Dubravke i Dražena Žugac uz pratnju tamburaškog sastava „Ruža“. Koreografiju potpisuje Cecilija Vidović.

Folklorna skupina Nikola Pavlečić „Nikica“ HKZ bl. Alojzija Stepinca VS-Schwenningen izvela je splet medimurskih pjesova. Skupina je prvi put nastupila na festivalu, a osnovana 1991. godine. Neprekidno djeluje sve do danas. Koreografiju potpisuje Kristiane Festeris, a glazbena obradu Zlatko Kušek, koji je ujedno instrumental, a vokal: Silvija Macko. Glazbeno ih je pratio Tamburaški sastav „Drvenjaci“.

Folklorna skupina HKŽ Freising izvela je pjesme i plesove Hrvata Bunjevac. Osnovana je prije godinu dana i nastupila je po prvi puta na folklornom festivalu, pod vodstvom i u koreografiji Branke Smoljanović.

Folklorna skupina „Život“ HKM Düsseldorf izvela je plesove i pjesme Slavonije. Skupina je osnovana 1991. godine i aktivno djeluje sve do danas. Nastupila je pod vodstvom Nevenke Karimović, u koreografiji Mirka Galića.

Folklorna skupina „Krešimir“ HKZ sv. Nikole Tavelića Stuttgart-Bad Cannstatt izvela je pjesme i plesove Baranje „Oreni se lepa Janjo“. Aktivno djeluje dvadeset godina u 4 skupine različitih uzrasta. Plešu folklorne plesove Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Umjetnička voditeljica skupine je: Ivanka Kamenšek, a glazbena Kristina Bošnjak. Nastupili su u koreografiji Enriha Merdića.

Folklorna skupina „Adria“ HKM Duisburg izvela je plesove Međimurja „Marica se po Čakovcu šetala“. Skupina je osnovana 2003. godine.

Nastavak na str. 25

Sudionici su uživali u pjesmi i plesu

Piše:
dr. sc. s. Valerija
Kovač,
KBF Zagreb

Sud: istina o čovjeku u svjetlu Božjega milosrđa

Istina o Božjem sudu satkana je od vjere u Božje milosrđe i vrijednosti čovjekova slobodnoga djelovanja.

Svijest o Božjem sudu na kraju čovjekova zemaljskoga života i o ponovnom Kristovu dolasku duboko je ukorijenjena u kršćansko vjerovanje. Međutim, kroz povijest kršćanstva Božji sud se češće interpretirao kao izraz Božje kazne i srdžbe nego li Božjega milosrđa. Umjesto nade i radosnog iščekivanja Gospodinova dolaska („Gospodine, dodil!“), Božji sud je bio povezan s „Danom gnjeva“ (Dies irae) kada bi Bog konačno kaznio svijet i čovječanstvo. Božji sud na kraju života i vremena znao se koristiti kao sredstvo opomene i prijetnje, da bi se njime vjernike prisililo na odgovorno moralno djelovanje u ovome svijetu. Umjesto nade u spasenje i zajedništvo s Bogom, više se naglašavao strah od muka u čistilištu i paklu, koje je u konačnici svatko želio izbjeći.

Puno „ljudskoga“ pripisano Bogu

K tome, predodžbe o Božjemu sudu često su bile potkrijepljene ljudskom težnjom za pravednošću, koja nije ostvarena u ovozemaljskome životu. Ljudi su svoje želje projicirali na svemogućega Boga. Od njega se očekivalo da će njegova pravda biti pravednija od one na ovome svijetu: da će nevini i žrtve zla biti nagrađeni za svoje patnje, a zli da će dobiti svoju pravu kaznu, kojoj su vješto izbjegli na zemlji. Opasnost takvih očekivanja skrivala se u tome da su se oni „pravedni“ već sada mogli osjećati „sigurnima“ zbog svoje „nagrade“ i da su se mogli radovati zbog „kazne“ koja će zateći počinitelje zla.

U današnje vrijeme tema Božjega suda zadobila je još jednu dimenziju. Nije neobično danas čuti razmišljanja da Božji sud ne odgovara predodžbi o Bogu ljubavi kakvoga nam je navijestio Isus Krist. Takav stav proizlazi iz druge krajnosti, ka-

da se Boga zamišlja kao nekoga „Dobričinu“ koji će ionako ljudima oprostiti sve njihove prijestupe. Ovakvim razmišljanjem, međutim, relativizira se vrijednost našega zemaljskoga života i gubi se svijest naše odgovornosti za naša djela: ako na kraju nema posljedica za naš zemaljski život, ostaje pitanje, kakvoga smisla još ima činiti dobro i izbjegavati zlo?

Istina o Božjem sudu ne može se svesti na ni jednu spomenutu krajnost.

Iako je vječni život u konačnici Božji dar, za budućnost u vječnosti važno je i čovjekovo djelovanje, jer ga je Bog stvorio kao biće obdareno slobodom, da u odgovornosti pred Bogom izgrađuje svoj život i svijet oko sebe. Zato je opravdano govoriti da će ljudi biti suđeni prema svojim djelima i da će svatko položiti račun za svoj život. Bog u konačnici ne nameće čovjeku spasenje mimo njegove slobodne suradnje.

Ona je satkana od vjere u Božje milosrđe i vrijednosti čovjekova slobodnoga djelovanja.

Neprikrivena istina o sebi

Isus Krist svojim djelima i govorima poručuje da Božji sud nije čovjeku izvana nametna osuda, nego je to trenutak kada čovjek rekapitulira svoj život i suočava se s posljedicama vlastita djelovanja. Događa se susret čovjeka s Bogom u kojem on otkriva pravu istinu o samome sebi i prosuđuje svoj život. To čovjek može učiniti jedino u susretu s Bogom, koji ga osposobljuje da vidi sebe kakav jest u svojoj najdubljoj istini, sa svim onim što je na njemu dobro ili zlo. To je „trenutak“ kada s čovjeka padaju sve maske i sva opravdanja postaju nevrjednna. On u svjetlu Božje pravednosti spoznaje svoja dobra i zla djela kao i sve što je propustio učiniti. Tek u susretu s Bogom koji se u Isusu Kris-

tu pokazao kao Bog pravedne i milosrdne ljubavi, čovjek može prosuditi koliko je postao sličan Kristu i koliko je njegov život bio usmjeren prema njemu. Ta pak spoznaja može za njega biti olakšanje ili opterećenje, može biti osuda ili oslobođenje.

Neodvojivost milosrđa i slobode

Iako je vječni život u konačnici Božji dar, za budućnost u vječnosti važno je i čovjekovo djelovanje, jer ga je Bog stvorio kao biće obdareno slobodom, da u odgovornosti pred Bogom izgrađuje svoj život i svijet oko sebe. Zato je opravdano govoriti da će ljudi biti suđeni prema svojim djelima i da će svatko položiti račun za svoj život. Bog u konačnici ne nameće čovjeku spasenje mimo njegove slobodne suradnje.

S druge pak strane, Božji sud je uvijek veći od naših djela po kojima bismo sami zaslužili ili izgubili vječni život s njime. Ako je sud trenutak susreta s Bogom milosrdne ljubavi, to znači da Bog nije takav da jedva čeka kazniti grešnike, kako bismo mi to ponekada željeli. Bog je veći od ljudskih grijeha i želi da se svi ljudi spase. On stoga ostaje vjeran i grešnicima: pokazuje im težinu njihovih zlih djela, ali im još nudi mogućnost da se pokaju i okrenu prema njemu na dobro.

Božji sud je za svakoga čovjeka konačan te će vrijediti i u trenutku Kristova slavnoga dolaska na zemlju. Tada će Božja pobjeda nad nepravdom i zlom biti potpuno očita te će sav stvoreni svijet biti uključen u Božju vječnu budućnost. Poruka posljednjeg suda nije uništenje čovjeka i svijeta, nego je sadržana u pozivu svakome od nas da uvijek iznova ostvarujemo svoje obraćenje, kako nas sudbonosni susret s Gospodinom na kraju života ne bi iznenadio. ■

Basiliken in Lourdes

Jedes Jahr pilgern sechs Millionen Menschen nach Lourdes. Unter ihnen mehrere Tausend Kroaten aus der Heimat und dem Ausland. Die meisten von ihnen kommen jedoch aus Deutschland. Die Gläubigen aus den kroatischen katholischen Missionen und Gemeinden pilgern seit Jahren nach Lourdes zu Christi Himmelfahrt. Die Wallfahrt ist geprägt vom persönlichen Gebet und gemeinsamen Gottesdiensten in den verschiedenen Basiliken in Lourdes.

Während der 13. Marienerscheinung am 2. März 1858 trug die Mutter Gottes an Bernadette folgende Aufforderung heran. Gehen Sie und sagen Sie den Priestern, man soll in Prozessionen hierher kommen und hier eine Kapelle bauen. Aus dieser Kapelle sind im Laufe der Zeit mehrere Kirchen, Gotteshäuser oder Basiliken entstanden. Mit wachsendem Besucherstrom im Verlauf der ersten 130 Jahre nach den Erscheinungen wuchs so auch die Kapazität an Gotteshäuser. Dies ist auch architektonisch interessant. Selten sieht man auf so engem Raum so viele verschiedene Baustile.

Die Krypta der Oberen Basilika

Die Krypta war die erste Kirche im Heiligen Bezirk und wurde von 1862-1866 gebaut. Sie ist das kleinste Gotteshaus und bietet ca. 150 Personen Platz. Der Vater von Bernadette Soubirous arbeitete während der Bauzeit mit Bernadette selbst war bei der feierlichen Weihe und der ersten Messe im Jahr 1866 mit dabei. Besonders ins Auge stechen im Inneren die für das kleine Kirchenschiff gewaltigen Säulen, die ja das Gewicht der Oberen Basilika mittragen müssen. Die Krypta betritt man durch einen langen Gang. An dessen Eingang steht eine Statue von Papst Pius X. Gegenüber findet man eine bronzene Petrus-Statue, die den Schlüssel zum Himmelreich in den Händen hält. Man findet an den Wänden viele kleine Steintafeln, mit denen Dank für die vielen Erfüllungen von Bitten geäußert wird.

Obere Basilika – Basilika zur Unbefleckten Empfängnis

Die Krypta wurde für die Pilgerscharen bald viel zu klein. So wurde ein weiterer Kirchenbau angestrebt. Die Basilika zur Unbefleckten Empfängnis wurde 1876 geweiht. Sie ist deutlich größer und bietet knapp 600 Besuchern Platz. Der Architekt Hyppolyte Durand platzierte den Chorraum direkt über der Erscheinungsgrotte. Es wirkt, als ob der gotische Bau direkt aus dem natürlichen Fels ragt. Der 70 m hohe Turm wird von zwei 1904 fertiggestellten kleineren Türmen flankiert. Diese Ansicht der Basilika ist zugleich das Wahrzeichen der Stadt Lourdes. Im Innenraum der Oberen Basilika findet man viele Dankestafeln von Pilgern. Ein interessantes Mosaik über dem Eingang zeigt Papst Pius den IX., der 1854 das Glaubensdogma der Unbefleckten Empfängnis verkündet hat. Die Bilder in den farbigen Glasfenstern zeigen die wichtigsten Etappen der Geschichte von Lourdes.

Untere Basilika – Rosenkranz-Basilika

Die nächste Kirche wurde 1902 geweiht und war wieder größer als die bereits gebauten. Die Untere Basilika, auch Rosenkranz-Basilika genannt, fasst nun 1500 Gläubige. Architekt Leopold Hardy lehnte den Bau an den byzantinischen Stil an. Das Kirchenschiff des Gotteshauses ist rund mit einer großen Zentralkuppel, der eine goldene Krone mit Kreuz aufgesetzt wurde. Dieses wurde von irischen Pilgern im Jahr 1924 gestiftet. Vor der Kirche erstreckt sich der berühmte Rosenkranzplatz. Das Hauptschiff ist rund, offen und von einer Kuppel gekrönt, die insgesamt 16 Glasfenster hat. Die vergoldete Krone mit Kreuz ist ein Geschenk des gerade unabhängig gewordenen Irland aus dem Jahr 1924. Die 15 Abschnitte zwischen den Rundfenstern stehen für die 15 Zehnerrgruppen eines traditionellen Rosenkranzes. Das Hauptschiff ist von 15 kleineren Kapellen umgeben, und jede Kapelle symbolisiert jeweils ein Mysterium des Rosenkranzgebets: Links der Hauptachse befinden sich die Freudenreichen Geheimnisse, rechts die Glor-

reichen Geheimnisse und zentral die Schmerzhafte Geheimnisse. Jede Kapelle zeigt ein großes Mosaik mit dem Inhalt oder Thema des jeweiligen Geheimnisses und eine lateinische Inschrift. Die meisten Mosaiken entstanden um 1900. Jede Seitenkapelle birgt einen Altar mit sechs Kerzen. Ein zentrales Mosaik zeigt die Darstellung der Gottesmutter Maria mit ausgestreckten Armen, Engelsköpfen und der Überschrift „Par Marie à Jésus“ („durch Maria zu Jesus“). Die Abbildung ist Bernadette Soubirous Beschreibung der Marienerscheinung von Lourdes nachempfunden.

Den halbrunden Eingangsbereich der Rosenkranz-Basilika dominiert eine Darstellung Mariä, die dem heiligen Dominikus einen Rosenkranz aushändigt. Eine Inschrift erinnert an den französischen Militärbefehlshaber und Staatschef Philippe Pétain, der Lourdes 1941 besuchte. Die Außenfassade des Sakralbaus wurde 2007 verändert, indem das Mosaik „Luminous Mysteries“ zu den 15 Mosaiken aus 2002 hinzugefügt wurde.

Unterirdische Basilika – Papst Pius X. Basilika

Die 1958 zum 100-jährigen Jubiläum der Marienerscheinungen fertiggestellte Kirche bietet ca. 25.000 Wallfahrern Platz und ist nicht nur hinsichtlich der Kapazität völlig verschieden von den bereits vorher gebauten Gotteshäusern. Die Basilika Pius X. ist auch unter den größten Kirchen der Welt. Auch hinsichtlich des von dem Architekten Pierre Vago gewählten Baustils gab und gibt es unter Pilgern viele Diskussionen. Der weitgehend unterirdische Bau ist sicherlich eine praktische Antwort auf die riesigen Besucherzahlen. Gerade bei hohen Temperaturen oder Niederschlag bietet der Bau Vorteile. (Quelle: www.wikipedia.de)

In diesem Jahr feiert Lourdes das 160-jährige Jubiläum der Erscheinungen. Möge auch die diesjährige Wallfahrt nach Lourdes eine Reise der geistigen Bereicherung und der persönlichen Glaubenserfahrung für jeden Pilger werden.

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

BISTUM HILDESHEIM

Pater Dr. Heiner Wilmer SCJ ist neuer Bischof von Hildesheim

Papst ernennt Herz-Jesu-Priester aus Rom zum Nachfolger von Norbert Trelle

Papst Franziskus hat am 6. April 2018, Pater Dr. Heiner Wilmer SCJ, nach vorheriger Wahl durch das Hildesheimer Domkapitel, zum 71. Bischof des Bistums Hildesheim ernannt. Der Herz-Jesu-Priester aus Rom folgt Bischof Norbert Trelle nach, der im September vorigen Jahres in den Ruhestand gegangen ist.

Die Ernennung wurde in Rom und Hildesheim zeitgleich um 12 Uhr am 6. April bekanntgeben. Im Hildesheimer Dom verkündete der Domdechant, Weihbischof Heinz-Günter Bongartz, während einer Andacht die gute Nachricht: „Als Domkapitel danken wir Gott und dem Heiligen Vater von ganzem Herzen und freuen uns sehr, dass wir bald einen neuen Bischof in unserem Bistum willkommen heißen dürfen.“

Weihbischof Dr. Nikolaus Schwerdtfeger, der das Bistum Hildesheim bis zur Einführung des neuen Bischofs als Diözesanadministrator leitet, sagte, sein Wunsch für einen neuen Bischof stehe im Einklang mit dem nun zum Oberhirten ernannten Ordensmann: „Meine Hoffnungen finden in Pater Dr. Heiner Wilmer SCJ eine starke Resonanz. Wir

haben ihn gewollt! Dass er nun in unser Bistum kommt, macht mich von ganzem Herzen froh und dankbar.“

Die Bischofsweihe und Amtseinführung von Pater Wilmer wird voraussichtlich im September stattfinden, der Termin steht noch nicht fest. Der erste Besuch Wilmers in Hildesheim ist für Anfang Mai geplant.

P. Dr. Heiner Wilmer SCJ

Heiner Wilmer wurde am 9. April 1961 in Schapen im Emsland geboren. Nach dem Abitur im Jahr 1980 trat er in die Ordensgemeinschaft der Herz-Jesu-Priester ein. Die Ewige Profess legte er 1985 ab. Er studierte von 1981 bis 1986 Theologie in Freiburg und Romanistik in Paris.

Es folgte eine pastoraltheologische Ausbildung im Priesterseminar St. Peter im Schwarzwald, ehe er 1987 in Freiburg zum Priester geweiht wurde. Von 1987 bis 1989 widmete sich Wilmer dem Studium der französischen Philosophie in Rom. 1991 promovierte er in Freiburg in Fundamentaltheologie, ehe er am gleichen Ort bis 1993 Geschichte studierte und anschließend sein Erstes Staatsexamen in Theologie und Geschichte ablegte.

Ab 1993 war er zwei Jahre lang als Referendar am Windthorst-Gymnasium in Meppen tätig. Im dortigen Studienseminar absolvierte er 1995 das Zweite Staatsexamen und unterrichtete im Anschluss zwei Jahre lang Religion, Geschichte und Politik an der Liebfrauensschule in Vechta. Außerdem war er dort Schulseelsorger.

Von 1997 bis 1998 arbeitete er als Lehrer für Deutsch und Geschichte an der Fordham Preparatory School (Jesuit High School) im New Yorker Stadtbezirk Bronx, ehe er ins Emsland zurückkehrte und bis 2007 als Schulleiter des Gymnasiums Leoninum in Handrup tätig war. In dieser Schule hatte er sein Abitur gemacht.

Sein weiterer beruflicher Weg führte Wilmer nach Bonn, wo er acht Jahre lang als Provinzial der Deutschen Ordensprovinz der Herz-Jesu-Priester vorstand. Seit 2015 ist er Generaloberer der Herz-Jesu-Priester in Rom. Der Ordensgemeinschaft gehören weltweit mehr als 2000 Mitbrüder an.

Vom künftigen Hildesheimer Bischof sind mehrere Bücher erschienen, darunter „Gott ist nicht nett: Ein Priester auf der Suche nach dem Sinn“ und „Hunger nach Freiheit: Mose - Wüstenlektionen zum Aufbrechen“.

Text und Foto: www.bistum-hildesheim.de

WÜRZBURG

Öffentliche Debatte um pastorale Handreichung über konfessionsverschiedene Ehen und Eucharistie

Der Ständige Rat der Deutschen Bischofskonferenz hat sich bei seiner Sitzung (23. April 2018) in Würzburg mit der seit einigen Tagen öffentlich geführten Debatte um die pastorale Handreichung über konfessionsverschiedene Ehen und eine gemeinsame Teilnahme an der Eucharistie im Einzelfall befasst.

In der Aussprache wurden nochmals Argumente ausgetauscht, die zuletzt bei der Frühjahrsvollversammlung der Deutschen Bischofskonferenz in Ingolstadt und in einem Brief von sieben Mitgliedern der Deutschen Bischofskonferenz an die zuständigen Einrichtungen in der Römischen Kurie

eine Rolle gespielt haben. Die Frühjahrsvollversammlung hatte den Text beschlossen. Wie üblich konnten die Mitglieder der Deutschen Bischofskonferenz Änderungsvorschläge („Modi“) einreichen. Diese wurden in das Dokument eingearbeitet. Dessen finale Fassung wurde gemäß Beschlussfassung der Vollversammlung von den Vorsitzenden der Glaubenskommission und der Ökumenekommission sowie dem Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz festgestellt. Kardinal Reinhard Marx wird die Mitglieder der Deutschen Bischofskonferenz und die zuständigen Einrichtungen in der Römischen Kurie informieren.

Der Ständige Rat begrüßt die Möglichkeit zu einem vertiefenden und klärenden Gespräch in Rom. An diesem werden nach jetzigem Stand auf Einladung der Kongregation für die Glaubenslehre neben dem Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz, Kardinal Reinhard Marx, auch der Erzbischof von Köln, Kardinal Rainer Maria Woelki, und der Bischof von Münster, Bischof Dr. Felix Genn, teilnehmen. Ziel des Gesprächs aus Sicht des Ständigen Rates ist es, die pastoralen Aspekte und den rechtlichen Kontext auch aus weltkirchlicher Sicht zu erörtern und abzuwägen.

www.dbk.de

NAŠE ZAJEDNICE

NÜRNBERG

Održan područni ministrantski susret

Susret ministranata i ministrantica iz hrvatskih katoličkih župa i misija iz Bavorskoga pastoralnog područja održan je na blagdan sv. Josipa Radnika, u utorak 1. svibnja, u Hrvatskoj katoličkoj misiji Nürnberg.

Susret je započeo misnim slavljem u crkvi sv. Ludwiga, koje je predvodio i propovijedao dušobrižnik u toj misiji don Filip Tomić, u suslavlju s voditeljem HKM Nürnberg don Stjepanom Matijevićem, don Matom Križićem (Ingolstadt), dr. don Rudijem Palošem (Bamberg), fra Franom Čugurom (Rosenheim), fra Ivanom Čugurom (Freising),

fra Filipom Minicom (München) i fra Petrom Komljenovićem (München) te uz asistenciju trajnog đakona Mate Kutleše (München). U pratnji ministrantica i ministranata bili su i pastoralna suradnica s. Marta Barišić (Augsburg) i pastoralni suradnici Ilija Čolić (Freising) i Mirko Kapetanović (Rosenheim).

U uvodnoj je riječi don Filip Tomić kazao kao je susret ministranata veliki i lijepi dar, koji je Gospodin darovao. Zahvalio je Bogu na mogućnosti da ministranti zajedno sa svećenicima i svima okupljenima preko toga susreta slave Boga i međusobno se upoznaju. „Bog nas je stvorio kao prekrasni cvijet, ali grijehom činimo da tom cvijetu otpadnu latice, osuši se i ostane bez mirisa.“ U propovijedi je je don Filip Tomić istaknuo kako ministranti ne mogu bez Isusa, stoga je dostojno započeti ovaj susret sa sv. misom. „Danas

slavimo i sv. Josipa Radnika, a u njegovu poslu drvodjelstva pomagao mu je upravo Isus. I vi pomazete svećenicima na misi, a to znači da služite samom Isusu.“ Posebno je istaknuo dvojicu svetaca zaštitnika ministranata, koji su posluživali kod oltara svim bićem i srcem – sv. Dominika Savia i sv. Tarzicija. „Pozvani smo da budemo radosni. Isus se s nama raduje kad činimo dobre i pozitivne stvari. Bog preko nas malenih čini velike stvari tamo gdje nas je postavio – u obitelji, školi, društvu“.

Na kraju je pozdravnu riječ ministrantima, svećenicima, pastoralnim suradnicima i svima okupljenima uputio voditelj misije don Stjepan Matijević, koji je podsjetio kako je toga dana 1995. u domovini Hrvatskoj bila Vojno redarstvena operacija „Bljesak“. „Ne smijemo nikada zaboraviti našu domovinu i da smo Hrvati, da se sjećamo svih onih koji su poginuli u tom nesretnom ratu, a pritom nam je žao svih žrtava.“ Misno slavlje je uveličala skupina djece i mladih iz HKM Ingolstadt pod vodstvom Ružice Lukač, koje su okupljeni nagradili velikim pljeskom. Nakon misnog slavlja na obližnjem

igralištu priređena je okrepa, a potom i natjecanja u nogometu (mlađi i stariji), graničarima (mlađi i stariji), trčanje na 100 m i skok u dalj.

U nogometu u kategoriji mlađi do 12 godina, 3. mjesto osvojila je ekipa Nürnberg, 2. mjesto ekipa Rosenheim, a 1. mjesto ekipa Freising. U nogometu u kategoriji stariji od 13 do 17 godina, 3. mjesto osvojila je ekipa München 1, 2. mjesto ekipa Freising 2, a 1. mjesto ekipa Nürnberg 1. U kategoriji graničara mlađi do 12 godina, 3. mjesto osvojila je ekipa München 1, 2. mjesto ekipa Augsburg, a 1. ekipa München 2. U kategoriji graničara stariji od 13 do 17 godina, 3. mjesto osvojila je ekipa Ingolstadt, 2. mjesto ekipa Augsburg, a 1. mjesto ekipa Nürnberg. U kategoriji trčanje na 100 m za djevojčice, 3. mjesto osvojila je Klaudija Štahalj, 2. mjesto Lara Kovačević, a 1. mjesto Lea Mari Babić. U kategoriji trčanje na 100 m za dječake, 3. mjesto osvojio je Luka Mamić, 2. mjesto Tino Kusanović, a 1. mjesto Filip Šolinović. U disciplini skok u dalj, 3. mjesto osvojio je Tino K. (3.30 m), 2. mjesto Ana Š. (3.55 m), a 1. mjesto osvojila je Valentina (3.65 m).

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

ZAGREB

Sjednica Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu

U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održana je pod predsjedanjem biskupa Pere Sudara 4. travnja godišnja sjednica Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Na sjednici Vijeća sudjelovali su, uz predsjednika Sudara, tajnik Vijeća i nacionalni ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić, predsjednica Hrvatske redovničke konferencije s. Ana Marija Antolović, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine fra dr. Miljenko Šteko, područni delegati hrvatske inozemne pastve: za Južnu Ameriku mons. Drago Balvanović, za Kanadu mons. Ivan Vukšić, za Sjedinjene Američke Države fra Nikola Pašalić, za Australiju i Oceaniju fra Ivo Tadić, za Njemačku vlč. Ivica Komadina, za Zapadnu Europu vlč. Stjepan Čukman, za Švicarsku fra Branko Radoš, za Austriju fra Ilija Mijatović, za Skandinaviju mons. Stjepan Biletić i za Sloveniju fra Marko Prpa, te predstavnica redovnica iz Njemačke s. Verica Grabovac.

Biskup Sudar je otvarajući sjednicu prenio pozdrave i zahvalu hrvatskih biskupa za rad naših misionara i

pastoralnih suradnika među našim iseljenicima. Potom je ravnatelj dr. Markić podnio izvješće o djelovanju Ravnateljstva u 2017. godini, istaknuvši najvažnije događaje u protekloj godini te predstavivši projekte za tekuću godinu. Izvijestio je i o aktualnom stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi, istaknuvši prošle i predstojeće personalne promjene, kao i otvorene potrebe pastve, a sa zahvalnošću se spomenuo i u protekloj godini preminulih pastoralnih djelatnika i djelatnica. U nastavku sjednice izvješća o povjerenim im područjima podnijeli su delegati hrvatske inozemne pastve, podi-

jelivši jedni s drugima poteškoće i izazove s kojima se susreću, osobito u situaciji pojačanoga iseljavanja hrvatskih katolika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Pod točkom razno pokrenuto je pitanje mogućnosti izdavanja dvojezičnih liturgijskih obrednika za sve češću potrebu podjele sakramenata u dvojezičnim slavljenjima, a gost na sjednici biskup u miru mons. Mile Bogović upoznao je nazočne s idejom projekta Svehrvatskoga groba, u kojemu bi se na Krbavskom polju sabrali posmrtni ostaci svih neidentificiranih žrtava iz naše povijesti.

IKA

FREISING

Duhovna obnova

U nedjelju 18. ožujka u Hrvatskoj katoličkoj župi Freising održana je duhovna obnova, koju je predvodio mons. dr. Alexander Hoffmann, zadužen u Nadbiskupiji München i Freising za dušobrižništvo

katolika drugih materinskih jezika. Tijekom liturgijske godine župnik fra Ivan Čugura organizira nekoliko duhovnih obnova za Hrvate koji žive u Freisingu, Dachau, Landshutu i Neufahrnu.

Mons. Hoffmann je u propovijedi na njemačkom jeziku istaknuo važnost svakodnevnog obraćenja i osobnog rasta u vjeri. „Upravo tijekom korizme, tog jakog liturgijskog vremena, katolici diljem svijeta temeljitije ispituju svoj od-

nos prema Bogu, prema ljudima i svemu stvorenom. Deset Božjih zapovijedi temeljne su točke našeg korizmenog propitivanja osobnih, bračnih i obiteljskih odnosa, čija kvaliteta usmjeruje rast i napredak društva i Crkve“, istaknuo je.

Na kraju euharistijskog slavlja fra Ivan Čugura je zahvalio mons. Hoffmannu te je u ime okupljene zajednice vjernika izrazio nadu i za buduću uspješnu suradnju.

www.franjevci-split-hr

MÜNCHEN

Hodočašće krizmanika u Asiz i Rim

Hrvatska katolička župa München ove godine, pod duhovnim vodstvom i uz pratnju vjeroučitelja, priprema oko 240 krizmanika za sakrament Sv. potvrde. Svake godine organizira zajedničko putovanje s ciljem povezivanja mladih Hrvata u duhovno zajedništvo i bogatstvo koje otkriva Crkva. Na Uskršni ponedjeljak, 2. travnja, u večernjim satima okupilo ih se 70-ak na Theresienwiese u Münchenu i u iščekivanju su se uputili prema prvoj postaji hodočašća – Asizu.

Nakon duge noćne vožnje, ujutro ih je dočekalo lijepo vrijeme te su cijeli dan uz pratnju vodiča gosp. Luke, upoznali kulturni i duhovni sadržaj Asiza. Posjetili su Santa Maria degli Angeli, Porciunculu, baziliku sv. Klare, gdje se čuvaju njezine relikvije i neraspadnuto tijelo, potom rodnu kuću i baziliku sv. Franje, a navečer su se uputili u smještaj nedaleko Rima.

Ostala tri dana proveli su u Rimu – gradu na sedam brežuljaka. S novim jutrom u Rimu raslo je i uzbuđenje jer ih je čekao odlazak na audijenciju s papom Franjom u Vatikanu. Po završetku audijencije razgledali su Koloseum te rimske trgove: Veneziu, Fontana di Trevi, Navonau, Panteon. Odlazak prema glasovitim španjolskim stubama – okupljalistu mladih, bila je prilika za odmor i okrjepu. Jedinstvenost Rima skriva se u tome što taj drevni, 3000 godina stari grad podsjeća slikovito rečeno na ujedinjenu sveopću Crkvu. I zaista čudesno je biti na jednom mjestu gdje se spaja jedinstvena umjetnost s najvećim ostvarenjima svih vremena, temelji kršćanstva, duboka teologija i jako svjedočanstvo vjere svetih ljudi.

Posjet Svetim stubama nedaleko od Konstantinove krstionice ima značajnost, naime Jelena majka cara Konstantina je donijela stubu na kojima se Isus penjao pred Pilata i ugradila ih u zgradu koja pri vrhu ima kapelu. Na tim stubama se možete popeti klekajući i moleći oprostjenje grijeha.

Posebne dojmove valja podijeliti na putu prema katakombama sv. Kalista, mjestu okupljanja prvih kršćana. U

Mladi hodočasnici iz Münchena na Trgu sv. Petra u Rimu

vrijeme progona cara Nerona, kršćani su se sastajali u grobnicama na molitvu – u to je vrijeme svaki građanin na groblju bio siguran. Prema rimskom zakonu, grobna mjesta su bila sveta. Nakon ulaska u autobus mladi iz Münchena uputili su se prema Lateranskoj bazilici, koja ona nosi naslov Majke svih crkava, sjedišta rimskih papa od početka slobode kršćana. Također važno je spomenuti kako su mladi hodočasnici prilikom posjeta bazilike sv. Pavla izvan zidina, koja je izgrađena na mjestu povijesnog groba sv. Pavla između prozora i stupova brojali dugi red mozaičnih medaljona s portretima papa, od sv. Petra do pape Franje. Zahvaljujući papinstvu, Rim se kulturom i neprocjenjivom umjetničkom djelatnošću ponovno ističe u doba renesanse. To novo ruho posebno je upri-

zoreno u bazilici sv. Petra sa sklopom velebnih vatikanskih palača i djela ruku poznatih Bramantea, Michelangela i mnogih drugih.

Duhovni pratitelji mladih fra Filip Mimica, fra Petar Komljenović zajedno s pastoralnom suradnicom Anamarijom Andrijević potrudili su se obogatiti to hodočašće radošću i smijehom, molitvom i blagošću kao i poslijepodnevnom „kavom s duhovnikom“, kada su krizmanici mogli razgovarati, pitati i diskutirati o vjerskim temama uz pjesmu. U smještaju o kojem brinu časne sestre, susreli su braću iz Splita, s kojima su slavili zajedničko euharistijsko slavlje, a predvodio ga je don Darijo Čorić. Zadnjega dana hodočašća ostalo je slobodnog vremena za kupnju suvenira i namoženih predmeta.

Anamarija Andrijević

GEISLINGEN AN DER STEIGE

„Hrvatska večer“

U sklopu kulturnih programa grada Geislingena, u subotu 21. travnja, u Rättsche Garten u organizaciji Hrvatske katoličke zajednice sv. Leopolda Bogdana Mandića iz Geislingena, te udruga „Croatia 2012“ i „Matica hrvatska“ održana je „Hrvatska večer“ pod geslom „Malo nas je al' nas ima“. U programu je Hrvatska škola izvela predstavu „Hrvatska od A do Ž“. Glazbeno-recitatorski program „Mozart i Matoš“ izveli su pijanistica Ivana Štimac i recitatori Ivan Bošnjak i Jozo Bešlić. U glazbenom dijelu sudjelovali su i Marija Tadić, Katarina

Šarić, Marin Perković, Dunja Grubina, Anamarija Grubina, Dora Bikota, te Filip, Ana i Igor Tudik. Folklorne točke izveli su članovi folklornih skupina „Hrvatski pleter“ Geislingen i „HKZ“ Heidenheim, dok su zabavni dio animirali Tea Marić i bend „The Strawberries“. Posjetitelji su imali priliku upoznati se i s bogatom gastronomskom ponudom hrvatskih specijaliteta. Prihod od večeri namijenjen je pomoći učenicima osnovne škole „Zdenko Turko- vić“ iz Kutjeva za dnevne obroke i potrebite učenike.

IKA

BERLIN

Izložba slika fra Tomislava Brekala

Fra Tomislav Brekalo predstavio se 14. travnja vjernicima Hrvatske katoličke misije Berlin izložbom slika pod geslom „Hvaljen budi, Gospo-

dine moj". Istaknuo je kako je te riječi sv. Franje za tu izložbu izabrao jer kao franjevac želi biti donekle sličan svecu iz Asiza pa stoga kao i on voli Boga, ljude i prirodu. Motivi koje je predstavio na slikama slikanim vodenim bojama su iz Dalmatinske zagore, a na njima se mogu vidjeti stare kuće, koje su, kako je fra Tomislav kazao, građene s puno ljubavi. Na izložbi su se mogle vidjeti i stare crkve, različiti motivi iz prirode, jezera, slapovi, stare lokve s selima, životinje, a ponegdje i ljudi. Fra Tomislav, koji je u kolovozu prošle

godine iz domovine stigao na službu u Berlin, istaknuo je kako je njegova ljubav prema slikanju započela već u osnovnoj školi, koju je nastavio njegovati kao bogoslov, te kasnije kao svećenik djelujući u raznim župama u Hrvatskoj. „Svugdje gdje dođem želim osmisliti svoje vrijeme. Volim čitati, pisati, slikati, i da nije svega toga nisam siguran kako bih popunio svoje vrijeme u Berlinu i sigurno bih se već vratio u domovinu. Naš župnik fra Edvard Sokol me je od početka podržao u mom radu. To mi puno znači. On nema smisla za slika-

nje, ali ima smisla za brata koji ima neki dar i on to cijeni. Evo dao mi je prostoriju gdje mogu slikati i pisati, praktično to je moj atelje. Dobro je kad drugi cijeni nečiji rad i izađe u susret. Zahvalan sam mu na pomoći i troškovima koje je preuzeo oko ove izložbe", kazao je fra Tomislav. Jedan je od ciljeva izložbe, kako je i rekao u pozdravnom govoru voditelj misije fra Edvard Sokol, želja da se ljudi okupe, druže, razgovaraju i uživaju u slikama. Njegovo mišljenje je podijelio i veleposlanik Republike Hrvatske u Njemačkoj dr. Gor-

dan Grlić Radman, koji se također obratio nazočnima i zahvalio fra Tomislavu na izložbi. Fra Edvard je najavio i buduće likovne izložbe njegova subrata fra Tomislava rekavši da bi bile inspirirane motivima iz Bosne i Hercegovine i moguće iz Berlina.

Berlinska izložba „Hvaljen budi Gospodine moj" deveta po redu fra Tomislavova samostalna izložba, a održana je u organizaciji Hrvatskoga kulturnog društva „Vladimir Fran Mažuranić" koje djeluje pri misiji. Predsjednik tog društva gospodin Stjepan Lozančić je bio moderator otvaranja izložbe. Stručno mišljenje o radovima dao je Zvonko Kermc, koji je između ostalog kazao da fra Tomislavovi radovi jednostavno traže da budu gledani i da odišu pozitivnom energijom. Klapa „Berlin" svojim lijepim pjevanjem i izvrsnim odabirom pjesama doprinijela je još ljepšem ozračju. Posjetitelji su uz fra Tomislavove slike i klapsku pjesmu uživali i u domaćoj kapljici, suhomesnatim proizvodima i slasticama. Tijekom te večeri mogli su i nabaviti novu fra Tomislavovu knjigu duhovnog sadržaja „Gospodine, dođi mi u pomoć", koju je napisao u tom vremenu od kada boravi u Berlinu. Opširnije sa slikama: www.hkmb Berlin.de

MÜNCHEN

Duhovni impuls

U sklopu korizmenih događanja u Münchenu je priređen „Duhovni impuls" u organizaciji Frame Hrvatske katoličke župe München, u nedjelju 18. ožujka. Duhovni impuls je vodio fra Josip Repeša, provincijski duhovni asistent Frame i za duhovna zvanja, predavanjem o temi „Ima li vjere kao zrna gorušice". Na Duhovnom impulsu okupilo se oko 300 mladih i odraslih vjernika.

Predvoditelj je tijekom impulsa mladima prikazao današnje stanje u svijetu, Crkvi i društvu u kojem svi traže rješenja izvana uz mnogo nepovjerenja da bi se to moglo stvarno i dogoditi. Takvo stanje je jako pogodno da se razvija praznovjerje koje su mogli primijetiti u nekoliko šaljivih video primjera. Vjera koji je dar Boga čovjeku otvara oči bolje vidjeti stvarnost i razabrati prednosti osobne prisutnosti kao i mogućnost ostvarenja željenog cilja. Crkva se trudi ljudima približiti vjeru

koja ih međusobno zbližava i daje iskorak u bolje izbore stanja.

Prisutni su u zanimljivom video prilogu mogli doživjeti dubinu geste koje u molitvi, sudjelovanjem u bogoslužju činimo. Obični ulaz u crkvu, znakom križa blagoslovljenom vodom znak je ulaska u misterij života od začeća do smrti. Čovjek, kršćanin vjerom i zajedništvom primjećuje podudarnost sa neznatnim zrnom gorušice koje može izrasti u veliko stablo ljudske sloge i mogućnosti. Na kraju predavanja prisutni su u posljednjem video prilogu

mogli čuti poticajne riječi „Usudi se" prihvatiti izazov, raditi na sebi, prepoznati kvalitete i uspjeti.

Tijekom susreta svojim pjevanjem animirali su članovi zbora mladih Frame. Svi su sudionici na kraju dobili zrna gorušice poticajnim mislima. Susret je završio uz druženje mladih uz prigodnu zakusku, piće i kolače. Duhovni impuls Frame München pokušaj je okupiti mlade u većem broju na zajedništvo u HKZ München u molitvi, razgovoru i druženju.

www.franjevci-split.hr

ROSENHEIM/MÜNCHEN

Susret mladih HKŽ Rosenheim i mladih Frame HKŽ München

Na poziv voditelja Hrvatske katoličke župe fra Frane Čugure, u nedjelju 29. travnja, misno slavlje u crkvi Krista Kralja u Rosenheimu predvodili su fra Petar Komljenović i fra Filip Mimica dušobrižnici u HKŽ München. Sv. misu je glazbeno pratio zbor Frame, pastoralna suradnica Anamarija Andrijević i s. Nikolina Marija Bilić. Crkva je bila puna vjernika, a prvi redovi bili su ispunjeni mladim framašima iz Münchena (njih oko 50) i mladima iz Rosenheima. Nakon sv. mise, mladi su pozvani na zajedničko druženje i roštilj u misijski centar. Članovi župskog vijeća HKŽ Rosenheim

s Franjevačkim redom i djelovanjem Frame u HKŽ München. Mladi framaši su također posvjedočili kako se druže na nedjeljnim susretima, pjevaju i čitaju na nedjeljnim sv. misama, odlaze zajedno na hodočašća, susrete mladih te organiziraju razne humanitarne akcije. Potaknuti snagom Duha Svetoga po uzoru na sv. Franju Asiškoga djeluju u duhu zajedništva i ljubavi nasljeđujući Krista. Susret se nastavio u kapelici sv. Ante, klanjanjem pred Presvetim,

maksimalno su se zauzeli i uz pomoć drugih vjernika dobre volje, pobrinuli za jelo i piće. Mladi iz Rosenheima su donijeli i kolače, a vrhunac je svakako bila torta ukrašena simbolom münhenske Frame, koju je izradila gospođa Cukovečki. Nakon zajedničkog ručka u prostorijama HKŽ Rosenheim mladima su se obratili franjevci: fra Frano, fra Petar i fra

Filip. U svojim izlaganjima su na vrlo zanimljiv i mladima blizak način iznijeli zanimljive činjenice o počecima i osnivanju Franjevačkog reda i same Frame. Fra Petar je u svom svjedočenju istaknuo kako je potaknut primjerom sv. Franje Asiškoga odlučio slijediti Krista živeći evanđelje. Fra Filip, duhovni asistent mladih framaša, pobliže je upoznao mlade

molitvom i pjesmom. U prepunoj kapelici okupilo se oko 100 mladih. Zbor i band mladih HKŽ Rosenheim je organizirao glazbeno klanjanje, koje je trajalo i duže nego se planiralo. Druženje mladih je završeno kako je i počelo: sve u duhu sv. Franje, Frame i franjevaštva u sveopćem radosnom veselju, ljubavi i zajedništvu.

Karmela Lukanović

KEHL

Prvi puta održana Prva sv. pričest u Kehlu

Dvije podružnice HKM Mittelbaden u Kehlu i Offenburgu doživjele su, u nedjelju 15. travnja, posebni događaj. Naime, po prvi puta u tim zajednicama proslavljena je Prva sv. pričest koju su primili: Emanuel Čorić, Dominik Jurković, Marta Salapić i Laura Šarić. Sasvim na rubu zemljopisnog prostora Hrvatske katoličke misije Mittelbaden (Srednji Baden) u Njemačkoj, dvije su njezine podružnice: Kehl i Offenburg. One se nalaze uz granicu s Francuskom. U crkvama ovih mjesta: St. Johannes Nepomuk (Kehl) i St. Fideleis (Offenburg) slave se mise na hrvatskom jeziku. Do 2005. godine ove dvije zajednice bile su zasebna misija sa sjedištem u Offenburgu. Tijekom novčane oskudice u Njemačkoj tamošnja je Katolička Crkva pristupila restrukturiranju i integraciji nekih hrvatskih zajednica. Time je smanjen i broj pastoralnih djelatnika i djelatnica. Tako su i zajednice Kehla, Offenburga i još neke druge zajednice, uključene u jednu misiju, Hrvatsku katoličku misiju Mittelbaden

sa sjedištem u Karlsruheu. Kako su zajednice vjernika Kehla i Offenburga na prostornom rubu te misije, ta se prostorna rubnost počela doživljavati i duhovnom rubnošću. I prije i poslije spajanja tih dviju zajednica u HKM Mittelbaden, nije se u njima primao sakrament Prve svete pričesti već u njemačkim župnim zajednicama. Tijekom ove godine pripreme za sve prvo-

pričesnike održavale su se u crkvi St. Johannes Nepomuk u Kehlu, a neposredna priprava za prvu ispovijed uključila je roditelje i njihove prvopričesnike. Slavlje Prve sv. pričesti je uveličao novoosnovani vokalno-instrumentalni sastav „Agape“ pod ravnanjem mo. Tajane Šarić koja je pripremala i uvježbavala i prvopričesnike.

IKA

ULM

Oratorij „Jägerhof 2018.“

U organizaciji Hrvatske katoličke zajednice sv. Josipa Ulm, Hrvatske škole (nastavna mjesta Ehingen, Laupheim i Biberach) te Ureda za pastoral mladih Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Boscoa iz Zagreba u Jägerhofu pokraj Ehingena, od 16. do 18. ožujka, održan je oratorij za naše mlade. Oratorij je vodio don Danijel Vidović sa svojom skupinom mladih animatora. Radi se o pedagoško-duhovnom kampu koji se bavi cjelovitim odgojem mladih, kojega je razvio sv. Ivan Bosco. U oratoriju se mladima kroz razne aktivnosti, duhovne i kreativne radionice, šport, ples, glazbu ponudilo duhovno kršćansko iskustvo, a mladi koji su sudjelovali mogli su slobodno iskazati svoje mišljenje i pokazati svoj stav o raznim temama. Na oratoriju je sudjelovalo 29 učenika od 3. do 9. razreda. Učenici su sudjelovali u raznim radionicama, dramatizacijama, igrama, a imali su i mogućnost sudjelovanja u misi.

Drugoga dana oratorija don Vidović održao je predavanje o preventiv-

Sudionici oratorija u Jägerhofu

nom odgojnom sustavu don Bosca za zainteresirane roditelje, kojih se skupilo više od 20. U ugodnom druženju nakon predavanja roditelji su postavljali konkretna pitanja voditelju oratorija iz svakodnevne roditeljske odgojne problematike, na koja je on rado odgovorio. Učenicima i roditeljima oratorij se vrlo svidio. Pokazalo se da

mladi itekako mogu živjeti bez mobitela i interneta, družiti se međusobno, zabavljati se na pozitivan i kreativan način, slobodno izražavati svoje mišljenje na konstruktivan način te se odmah počelo s pregovorima za novi oratorij kako bi se još mladih sljedeće godine obuhvatilo i obogatilo tim iskustvom.

Ivana Branašić, učiteljica

„Apostolsko djelovanje hrvatskih sestara u inozemstvu“

Nedavno je u nakladi Hrvatske matice iseljenika iz Zagreba dušobrižnik u Hrvatskoj katoličkoj župi München, fra Jozo Župić, franjevac Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, objavio knjigu pod naslovom „Apostolsko djelovanje hrvatskih sestara u inozemstvu“. Radi se o zbirki fra Jozi- nih objavljenih publicističkih radova sestrinske tematike uz prateću fotografsku građu, uključujući i ostale slikovne priloge poput faksimila izvorne korespondencije časnih majki i ostalih crkvenih poglavara i poglavarica sa samozatajnim junakinjama našega doba. Fantastični plod Župićeva istraživačkog novinarstva o djelovanju časnih sestara iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine u Njemačkoj objavljivao je od svibnja 2015. do studenoga 2017. Hrvoje Salopek, glavni urednik renomiranog mjesečnika „Matica“, čiji je nakladnik Hrvatska

matica iseljenika. Gotovo trogodišnja serija članaka publiciste neospornog narativnog dara o djelovanju izvan domovine naših redovnica, suočenih s duhovnim i svjetovnim izazovima turbulentnog europskoga društva druge polovice 20. stoljeća, čitateljstvu je vjerodostojno osvijetlila s jedne strane sestrinsku pečalbarsku žrtvu iz olovnih vremena te s druge strane njihove goleme višestruke prinose u raznim područjima ljudske djelatnosti od socijalne i zdravstvene skrbi do kulture susreta koje zagarovara papa Franjo u ovogodišnjoj poruci za Svjetski dan selilaca (2018.). Hrvatske časne sestre u Njemačkoj u hodu su sa svojim narodom na vremenskoj okomici od pola stoljeća, još od egzodusa iz komunističkog vremena, preko razdoblja Domovinskoga rata do najnovijeg migrantskoga vala koji

zahvaća gospodarskom tranzicijom osiromašeni europski jug Hrvatske i njezina susjedstva. Knjiga fra Jozę Župića, pisana jezgrovitim i jasnim rečenicama, može se podijeliti u tri dijela. U prvom najopsežnijem dijelu knjige raspoređeno je dvadesetak zasebnih tematskih jedinica, koje su znakovito naslovljene: Sestre franjevke od Bezgrješne, Šibenik; Školske sestre franjevke Krista Kralja, Split; Kćeri Božje ljubavi, Zagreb, Nova Ves; Družba sestara Kraljice svijeta, Zagreb, Dubrava; Klanjateljice Krvi Kristove, Zagreb; Služavke Malog Isusa u Essenu, Splitska provincija; Sestre služavke Maloga Isusa u Geretsriedu; Školske sestre franjevke iz Sarajeva; Kćeri milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje; Školske sestre franjevke iz Mostara; Služavke Kristove sestre Presvetog Srca Isusova u Neussu; Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog iz Splita; Sestre dominikanke u Hamburgu; Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog, Aachen; Marijine sestre u Hannoveru; Djelovanje karmelićanke Cecilije Mikac u Ludwigsburgu; Sestre Naše Gospe u Holzkirchenu; Sestre franjevke od Bezgrješnog začeca iz Dubrovnika;

Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga, Zagreb; Prisutnost Službenica Milosrđa u Njemačkoj; Služavke Maloga Isusa u Burgkirchenu; Milosrdne sestre svetoga Križa i naposljetku zanimljiva crtica o Sestri Juliji Vidmar iz misije u Rosenheimu. U drugom dijelu knjige objavljen je kvalitetan dodatak u vidu nevelikog priloga pod naslovom Hrvatske redovnice u Zapadnoj Europi iz pera mons. Vladimira Stankovića, koji će ne-

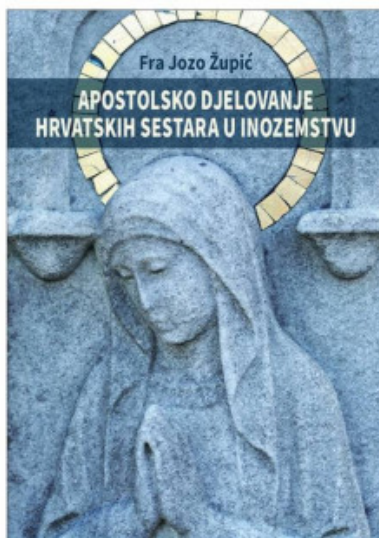
Fra Jozo Župić, autor knjige

pučenom čitatelju osvijetliti tjeskobe prvih tisuća i tisuća hrvatskih radnika na tzv. privremenom radu na Zapadu o kojima država - za razliku od Crkve - nije vodila brigu već ih dvostruko izrabljivala. U okviru dodatka autor je priredio i popis svih sestara koje su djelovale u Njemačkoj. Čitatelj tako saznaje da je više od 880 sestara u brojnim njemačkim domicilnim odredištima ugradilo svoje živote u misijama, župama, dječjim vrtićima, kulturnim udrugama, staračkim domovima i hospicijima - učeći drugi jezik uz težak fizički rad. Slijedi treći dio Župićeve knjige s popisom autorovih objavljenih članaka o sestrama s iscrpnom bilješkom o autoru. Rođeni Sinjanin fra Jozo Župić (70), uz zahtjevno svećeničko služenje Crkvi i svome narodu kako u ishodišnoj mediteranskoj sredini tako i iseljeništvu diljem Njemačke, napisao je dosad čak

dvanaest knjiga i preveo s njemačkoga više nedostajućih teoloških priručnika. Naposljetku je u knjizi navedena odabrana bibliografija.

Župićevu upućenost u kvalitetnu istraživačku pustovinu diljem Njemačke, koja je u konačnici rezultirala njegovom trogodišnjom fantastičnom publicističkom serijom o časnim sestrama u časopisu „Matica“ - čiji je sadržaj s pravom autor odlučio ukoričiti u knjigu što će trajno biti dostupna stručnoj kao i najširoj javnosti željenoj saznanja o samoprijegornom radu naraštaja hrvatskih redovnica u misijama i župama, te humanitarnim, prosvjetnim i kulturnim udrugama kao i ustanovama socijalne i zdravstvene skrbi najzahtjevnijeg stanja štitenika zlatne životne dobi. Ova se Župićeva zbirka publicističkih radova čita u jednome dahu jer afirmira kulturu susreta u potrošačkom društvu, čiji su najveći izazovi uključivost svih ljudi i svih živih bića u zelenom okolišu ovoga svijeta. Hrvatske časne sestre prepoznaju znakove vremena, dijeleći svjetlo Nade u opći boljitak čovječanstva!

Prof. Vesna Kukavica, Hrvatska matica iseljenika

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Svibanj i lipanj nam donose ljepše proljetno vrijeme, a s tim i vedrije raspoloženje, koje i mi nastojimo potaknuti s našim Dječjim kutkom. U ovom broju donosimo temu križa sa zanimljivim detaljima. Ostanite nam i nadalje dobro uz lijepo vrijeme i dobro raspoloženje.

Snimka: Ann K. Ramm, pixelio.de

Posloži slova i dobit ćeš pet pojmova u svezi s križem

TINKONSTAN

SUSI

IVON VJETZA

LOMSIB

UKRSNUSĆE

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

najrašireniji – vjere – kršćanstvu – očiti –
lopove – vjeru – križa – simbol – znak

Križ (lat. Crux, grč. stauros – hrv. kolac, stup, križ) je _____ i najizrazitiji simbol kršćanstva. Povijesno podrijetlo križa kao simbola _____ potječe iz Novog zavjeta. U ranom _____ međutim je križ kao kršćanski simbol sasvim nepoznat. Križ je u to vrijeme bio _____ znak kažnjavanja i mučenja, jer su tada osuđenike i _____ razapinjali na križ ili stup. Tek od 4. stoljeća, kad je car Konstantin Veliki (280.–337. nakon Krista) sam prihvatio kršćanstvo kao _____ i ukinuo križ kao oblik kažnjavanja, nastao je preokret u shvaćanju _____. Od tada su kršćani smatrali sve više križ kao _____ uskrsnuća i pobjede života. Križ stoji kao _____ spajanja Neba i Zemlje, jer je kroz Isusovu smrt na križu stvorena zajednica između Boga i čovjeka.

Pitalice ? i !

1) Prvi kršćanski car u povijesti je bio?

- a) Julijus Cezar
- b) Nero
- c) Konstantin Veliki

2) Koji tajni znak za kršćanstvo su uporabljali rani kršćani?

- a) ptica
- b) riba
- c) pile

3) Koje godine je u Rimskom Carstvu kršćanstvo postalo državnom vjerom?

- a) 391. nakon Krista
- b) 291. nakon Krista
- c) 191. nakon Krista

4) Od kada je znak križanja prstima u uporabi?

- a) od 5. stoljeća
- b) od 4. stoljeća
- c) od 3. stoljeća

5) Latinski naziv za križ je?

- a) Crux
- b) Crax
- c) Crix

Znate li...

- da su prvi simboli ranog kršćanstva bili riba i Isusov monogram Hi-ro (XP)
- da je današnji križ Crux immissa (tkz. latinski križ) službeno priznat tek od 431. godine nakon Krista
- da se križ nakon priznavanja kršćanstva, posebno od 5. stoljeća, proširio po cijelom svijetu kao kršćanski simbol i pojavljuje se na sarkofazima, svijećama, lijesovima i drugim predmetima

Risovanje: 1c, 2b, 3a, 4c, 5a

Prvi „Dani medijske pismenosti“

Zapitajmo se, koliko smo i sami medijski pismeni.

„Medijska pismenost jedna je od ključnih vještina za život u 21. stoljeću, potrebna jednako i djeci i odraslima, da bi znali medije koristiti za svoje i opće dobro. Da bi što više djece dobilo priliku upoznat se s osnovama medijske pismenosti, Agencija za elektroničke medije i Ured UNICEF-a za Hrvatsku, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti i obrazovanja, u suradnji s brojnim partnerima i medijskim kućama pokreću Dane medijske pismenosti.“ Tako je na portalu medijskapismenost.hr i u drugim hrvatskim medijima najavljeno pokretanje i prvo održavanje Dana medijske pismenosti. Održani su uz cijeli niz odgojno-obrazovnih događaja, pisanih i video sadržaja od 19. do 21. travnja 2018. od hrvatskog sjevera do juga, ali su različiti sadržaji, aktivnosti, događanja i programi korisnicima bili ponuđeni tijekom cijele druge polovice travnja i početkom svibnja. Cilj je kako su isticali organizatori bio jasan: informirati i educirati djecu, roditelje, nastavnike i odgojitelje o toj važnoj temi i vještini. Zato su razne skupine učenika dobile mogućnost posjetiti medijske kuće i upoznati njihov način rada te se i sami okušati u proizvodnji medijskih sadržaja, a organizirale su se i razne radionice i predavanja za djecu i odrasle u knjižnicama i organizacijama koje se medijskim odgojem i medijskom pismošću. Roditeljima je također na raspolaganje stavljen kratki vodič za korištenje medija u obitelji. Isto tako, vjerojatno će mnoge od vas zanimati i vjerojatno ćete pročitati više vijesti o raznim događajima, ali i preuzeti od sada dostupne odgojno-obrazovne materijale koji, premda su namijenjeni odgojiteljima i nastavnicima kako bi mogli održati sat medijske pismenosti s djecom i mladima u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, mogu biti od koristi i vama mladima kako biste i sami postali što mudriji i kritičniji korisnici medija. Predlažem vam - a posebno onima među vama koji se možda obrazuju za odgojitelje u vrtićima - da pročitate „Radionicu optičkih igračaka“, tj. radioničke materijale za vrtiće za djecu od 5 do 7 godina, čija je autorica materijala je odgojiteljica u Dječjem vrtiću Pčelica Jelena Alpeza, gdje provodi razne aktivnosti s ciljem razvoja medijske pismenosti

kod najmlađih. Preuzeti možete i „Slikovnicu o medijima – Medijska pismenost za najmlađe“ u elektroničkom obliku. Kao što sam napisao, premda su učiteljima i nastavnicima namijenjeni nastavni materijali za vođenje satova medijske pismenosti u osnovnim i srednjim školama, prilagođeni za tri dobne skupine, i vi možete u njima saznati više o pozitivnim i negativnim medijskim sadržajima, o sigurnosti djece na internetu i elektroničkom nasilju, a možda će vas posebno zanimati i kako prepoznati dezinformacije i lažne vijesti, o čemu sam već i pisao u ovoj rubrici. Uz dr. sc. Lanu Ciboci s Edward Bernays Visoke škole za komunikacijski menadžment i izv. prof. dr. sc. Igor Kanižaja s Fakulteta političkih znanosti i ja sam autor navedenih materijala, a nas troje članovi smo Predsjedništva Društva za komunikaciju kulturu, koje između ostalog (kao što mnogi od vas već znaju) provodi projekte medijskog opismenijavanja Djeca medija po cijeloj Hrvatskoj, osobito u osnovnim školama. Kako ističu organizatori, za „preuzimanje je dostupna i knjižica za roditelje i skrbnike 'Djeca i mediji' sa savjetima za korištenje medija u obitelji i prijedlozima za razgovor s djecom o medijima“. O svemu više možete saznati na internetskoj stranici <http://www.medijskapismenost.hr/medijska-pismenost-obrazovni-materijali-za-vrtice-osnovne-i-srednje-skole/>, na kojoj možete preuzeti i sve spomenute materijale.

Potrebna edukacija o medijima

U povodu „Dana medijske pismenosti“ provedeno je i istraživanje u hrvatskoj javnosti. Ono je pokazalo da „čak 81% ispitanih građana Hrvatske smatra da se djecu ne podučava dovoljno o utjecaju medija na njih i na odrasle, a najodgovornijima za to smatraju roditelje i širu obitelj te obrazovni sustav“, piše Ana Dokler, dodajući da je to istraživanje o medijskoj pismenosti provela agencija IP-SOS puls za Agenciju za elektroničke medije i UNICEF. Istraživanje je provedeno u ožujku 2018. metodom osobnih (licem u lice) intervjua na nacionalno reprezentativnom uzorku, a ispitano je 1000 osoba starijih od 15

godina. Rezultati su predstavljani na konferenciji za novinare 13. travnja u OŠ Jure Kaštelana, kao potvrda potrebe za edukacijom i djece i odraslih o medijskoj pismenosti. „Cilj istraživanja bio je dobiti uvid kako hrvatski građani procjenjuju vlastitu medijsku pismenost, jesu li imali priliku učiti o toj temi, smatraju li da se djecu dovoljno educira o medijskoj pismenosti te koga smatraju odgovornim za njihovu edukaciju, kao i procijeniti stavove o potencijalnim opasnostima medija za djecu“, piše autorica i ističe da bi si „većina građana dala trojku iz medijske pismenosti“. Na pitanje u kojem su trebali ocijeniti svoju medijsku pismenost, 7% ispitanika dalo si je ocjenu odličan, 19% vrlo dobar, 38% dobar, 18% dovoljan i 19% nedovoljan, pa je prosječna ocjena 2.8. Čak 81% ispitanika smatra da se djecu ne podučava dovoljno o utjecaju medija na njih i odrasle, a 18% ih smatra da je takva edukacija dostatna. Odgovorima za edukaciju djece o značenju sadržaja u medijima 57% ispitanika smatra roditelje i širu obitelj, 33% obrazovni sustav, 7% medije, 2% Ministarstvo kulture, 1% Agenciju za elektroničke medije i još 1% nekoga drugoga. Vidljiva je razlika između mlade stanovništva koje podjednako odgovornost pripisuje roditeljima i obrazovnom sustavu, dok je kod starijih izraženo pridavanje veće odgovornosti roditeljima i obitelji, a manje obrazovnom sustavu. Najčešći razlozi za brigu zbog utjecaja medija na djecu, o čemu smo već višekratno pisali, nasilje je u medijima (45%), ali i sigurnost djece na internetu (44%) kao i količina vremena koju djeca provode uz različite ekrane (43%), zbog čega ih se ponekad ne zove „teenagerima“ (tinejdžerima) nego „screenagerima“ (skrinejdžerima, od engleskog izraza za ekran, zaslon). Zbog dobno neprimjerenih sadržaja na televiziji i internetu zabrinuto je 38% ispitanika, zbog utjecaja društvenih mreža na razvoj djece 36%, a 31% brine jer djeca ne znaju dovoljno o medijima pa im je teško obraniti se od sadržaja koji im mogu naštetiti. Na kraju sve pozivam da se i vi – uz pomoć svih spomenutih sadržaja – zapitate koliko ste i sami medijski pismeni.

Danijel Labaš

Nastavak sa str. 9

darovanom milošću u smislu da je čovjek pozvan da se usavršuje, ali ne da postane neki nad-čovjek, nego da sve više postaje sličan Bogu.

U trećem predavanju naslovljenom „Čovjek između pritiska ovostranosti i poziva na vječni život s Bogom“ doc. Kovač je istaknula kako je gubitak osjećaja za transcendenciju te općenito pad vjere u Boga sa sobom povlači sve snažnije opadanje vjere u život nakon smrti. Zato suvremeni čovjek različitim načinima danas želi pobijediti smrt ili je barem ukloniti iz vlastite svijesti ili „odgoditi“ za što kasnije vrijeme svoga života. Možda nikada nisu bile veće mogućnosti niti napori da suvremeni čovjek, koji ima osjećaj da sve može, konačno stane na kraj i samoj smrti. S gubitkom vjere u onostrani život čovjek sve više pada pod „pritisak ovostranosti“. Budući da se nakon smrti se ničemu nada, on sada sve mora doživjeti, sve postići, sve ostvariti. To ga dovodi do iskustva „trajnoga nedostatka“ jer uvijek ima još nešto što nije ostvario, ali i do nestanka solidarnosti, jer u težnji da puninu svoga života

„zbije“ u ovozemaljski život svatko živi u konkurenciji prema drugome, boreći se za svoju životnu sreću. Vjera u eshatološku puninu života s Bogom današnjega čovjeka može osloboditi od „stresa“ ovostranosti, dovesti ga do rasterećenijega odnosa prema svome sadašnjemu životu, do relativiziranja sebe i svojih ideala te do opuštenijega načina života, koji u pozadini ima eshatološko obećanje vječnoga života. To mu pomaže da i smrt prihvati kao „normalnu“ činjenicu svoga života, čiju je moć Bog konačno nadvladao, pa čovjek svoju smrt može pretvoriti u „čin potpunoga predanja“ Bogu. No, vjera u vječni život nije samo važna na kraju zemaljskoga života, nego uključuje i ovaj svijet kao mjesto čovjekova postojanja te pokazuje njegovu važnost za eshatološko dovršenje u Bogu kako čovjekova osobnoga života tako i sveukupne stvorene stvarnosti. Nakon predavanja, a poglavito tijekom završne diskusije u četvrtak 15. ožujka razvila se plodna diskusija.

Duhovno-studijsko putovanje organizirano je u utorak 13. ožujka u Mainz. Sudionici su se imali prigodu

upoznati s glasovitom katedralom sv. Martina u Mainzu, te s crkvom sv. Stjepana u Mainzu u kojoj su jedinstveni prozori u Njemačkoj glasovitog umjetnika Marca Chagalla, a bili su i u crkvi sv. Augustina, u kojoj je bilo izloženo tijelo pok. kardinala Karla Lehmana, biskupa Mainza u miru. U večernjim satima toga dana dr. Šutalo je uz pratnju fotografija svjedočio o svom hodočašćenju pješice u Santiago de Compostela, koje je bilo u ljeto 2016. Misna slavlja tijekom seminara predvodio je dr. vlč. Marko Šutalo, a oprostile su se referentice zajednica Janja Kobaš (Ulm, Ehingen, Laupheim i Biberach) i Stanka Vidačković (Waiblingen i Backnang) zbog skroga odlaska u mirovinu, kojima je delegat vlč. Ivica Komadina uputio zahvalu, kao i sudionicima seminara na odazivu. Na seminaru su u srijedu 14. ožujka bile i sestre milosrdnice s. Marinka Odrlić i s. Dubravka Žuro iz St. Augustina kod Bonna, koje djeluju u samostanu „Steyler Missionare“ (Družba Božje Riječi). S. Žuro djeluje i u pastoralu u HKM Köln.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

NAGRADNA KRİŽALUKA

Sv. Antun Padovanski

Rješenje pošaljite najkasnije do 25. lipnja

Sv. Antun Padovanski je zaštitnik 112. pomoćnik za pronalazanje 3	„Zapad“	Apostolsko poslanstvo	Bivša hrv. ministrica Vokić	Biljka za uračlasi čaj	Bivši nogometaš „Dinamo“	Sedam-nasto slovo abecede	Spielbergov vanzemaljac	Pjesma Zlatka Pejakovića	Ivan Raas	Spremitelje za hmelj	Mariofil Soldo	Tomislav Neralić	Biti u ratu, voditi rat	Najstarije slaven-sko pismo
2											Slobodan gradski prostor			
Spomen-dan 13. lipnja	Alkoholno piće	1				Naftni...								
						Skon. bogovi nebesnici								
Ravno zemljište							... kao đacarija		Edita Majić			Tantal		
							Goran Ratim		Boris Dvornik			Stalok		
Izvorna kratica za SAD				3										
				Rogaz, šas, batur										
Tonči Trstjenjak			Šfir						Poludna riječ		Pokazna zamjenica			
			Ja i ... zelena								Omela			
Trčati koliko ga nose					Pjevalica Dilaranca				Šupiji vrh sašivenih krojeva					
Rijeka u Hrvatskoj									Tol. obitelj gradi-telja violina					
Splitski pjevač, Goran									Živa zajednica	Glazbenik Clapton				
									„Amper“					
Marka kućnih računala									Slo. skladatelj Sass				Format papira	

27. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

Nastavak sa str. 11

Uspješna je na manifestacijama u Hrvatskoj i Njemačkoj. Objavili su i CD s napjevima, a 28. travnja ove godine slave 15. obljetnicu postojanja. U posjet će im doći KUD iz Sesveta. Nastupili su pod vodstvom i u koreografiji Tanje Maleš-Krznar, glazbenoj obradi Petra Varge, te uz pratnju tamburaškog sastava „Zlatnih zvuci“.

Folklorna skupina „Fra Filip Grabovac“ HKM Mainz izevela je pjesme i plesove Hercegovine „Linda“. Skupina

ća i voditeljici programa Ireni Balić, kojoj je uručio i prigodni dar. Nakon festivala članovi prosudbene komisije su voditeljima folklornih skupina osobno uputili stručnu riječ glede nastupa njihove skupine.

U zabavnom programu nastupio je Tamburaški sastav „Diaskorak“ iz HKM Offenbach am Main.

Tekst i snimke:
Adolf Polegubić

aktivno djeluje 48 godina. Voditelji skupine su Josip Žeravica i Dario Črljenec. Glazbena voditeljica je Božana Kelemenčić. Koreografiju potpisuje Josip Biokšić, koji je ujedno i autor glazbene obrade. Na ljerici je pratio Josip Žeravica.

Folklorna skupina „Biseri“ HKM Darmstadt izvela je pjesme i plesove Slavonije. Aktivno djeluje od 1986. godine. Umjetničke voditeljice skupine su: Lucija Raos, Zdenka Lučić. Sveukupna voditeljica je Karmen Špoljarić-Girts, a koreograf: Željko Knežević.

Folklorna skupina „Dijaskorak“ HKM Offenbach am Main izvela plesove Baranje „Alaj igram, sve se sigram“. Voditelj skupine je Ante Smilović, a glazbeni voditelj Dominik Vukušić. Glazbeno je obradio Duško Topić, dok koreografiju potpisuje Boban Đurić.

Na kraju je delegat vlč. Komadina zahvalio svim sudionicima i okupljenima, te je zajedno s Ivom Cvetko podijelio zlatne medalje predstavnicima skupina. Zlatna medalja je uručena i Mili Vuko u znak dugogodišnjeg gostoprimstva nje, supruga Bože i njihove obitelji u restoranu i dvorani. Delegat vlč. Ivica Komadina zahvalio je zahvalio članovima prosudbenog vije-

IN MEMORIAM

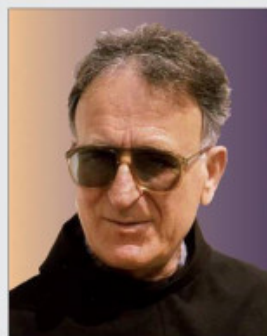
Fra Dominik Radić svećenik, redovnik

U KBC Križine u Splitu u četvrtak, 12. travnja, u 84. godini života, 67. redovništva i 61. svećeništva nakon teške bolesti preminuo je fra Dominik Radić, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Misa zadušnica slavila se se u franjevačkoj crkvi Svete Marije u Makarskoj, u ponedjeljak, 16. travnja u 16 sati. Nakon sv. mise, u 17.30 sati, obavljen je pokop na gradskom groblju Sv. Križa u Makarskoj.

Fra Dominik (Roko) Radić rođen je 13. kolovoza 1934. u Baškoj Vodi od oca Ante i majke Katice r. Babić. Osnovnu školu završio je u Baškoj Vodi, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj i Zagrebu (1954.–1959.). U novicijatu je stupio 14. srpnja 1951. na Visovcu, gdje je položio prve jednostavne zavjete 15. srpnja 1952. godine. Svećane zavjete položio je 4. listopada 1955. u Zagrebu. Za đakona je zaređen 26. siječnja 1958. u Makarskoj, a red prezbitera primio je 23. ožujka 1958. u Makarskoj. Mladu misu proslavio je u župi Baška Voda 13. travnja 1958. godine.

Obavljao je razne službe u Provinciji, a djelovao je i u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj i to kao dušobrižnik u Frankfurtu od 1967. do 1969. i u Aachenu od 1969. do 1972.

www.franjevci-split.hr

Trčanje

— Kako je lijep dan za trčanje, još samo da mi se trči...

Ako zatreba

— Ženo, gdje su oni novci što sam skolonio da se nađu, ako zatreba?
— E, pa, našli su se!?

Bračni razgovori

— Dragi, jesi li gladan?
— Jesam, ljubavi, što ima?
— Evo ništa! Što ima kod tebe?!?

Dijagnoza

Bio sam kod psihijatra.
Dijagnoza: Podvojena osobnost.
Račun: 160 eura
Platio sam 80 eura i rekao liječniku kako onaj drugi dio mene odbija platiti drugu polovicu.

Brige i problemi

— Halo, jel to policija?
— Da, izvolite!
— Htio bih prijaviti da me pratel
— Tko Vas prati?
— Brige i problemi, gdje god se okrenem, za petama su mi!?

Prehrana

— Jesi li ikada pazio na prehranu?
— Jesam, često sam pazio da ne ostanem gladan!?!?

Dijeta

— Već mjesec dana sam na dijeti i imam nevidene rezultate!!! Niti ih vidim ja, niti netko drugi!!!

Kad ima i kad nema

Pitala učiteljica malog Matu u Ružićima što doručuje:
— Kad imam novaca, onda salame, a kad nemam, onda pršuta!?!?

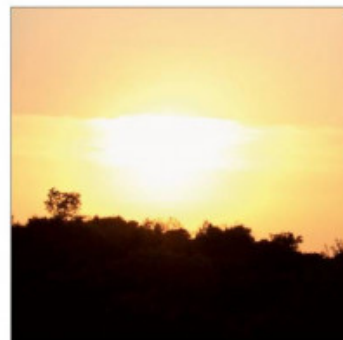
DUHOVNE MISLI

Budi ponizan

Tko voli ohola, naduta čovjeka koji se pravi važan, koji uvijek ističe sebe, uvijek se gura na prvo mjesto. Takav je uvijek bučan i spreman sve učiniti kako bi ljudi o njemu stekli dobro mišljenje i hvalili ga. Ono što on radi – to je najbolje, on sve zna, u sve se razumije, sve može. Što sve nije sposoban ili spreman učiniti da se i mediji njime bave?

No, takav je čovjek uvijek napet jer se boji da netko ne otkrije i njegove slabe strane – a ima ih i mnogo. On je u raskoraku onoga što jest i onoga kakav mora izgledati drugima. A to stvara stres, nervozu. Takvome su i noći mučne. Ne može mirno spavati. Uvijek ga nešto progoni, ne nalazi mira.

Međutim, malen, jednostavan i ponizan čovjek nikada sebe ne ističe, uvijek je s drugima strpljiv, spre-

man slušati drugoga. On jednostavno zna da sve ne može, da nije za sve sposoban i osjeća da su mu potrebni drugi – otvoren je za druge. On se ne ističe i ne traži ni zbog čega ljudske hvale. Njegova jednostavnost, poniznost obogaćuje i druge. Takav je čovjek voljen i posvuda dobrodošao. San mu je miran, a on sretan i spokojan.

A kakav sam ja? Na to pitanje pravi odgovor mogu dati samo oni koji sa mnom žive.

www.biskupija-porecko-pulska.hr

Slatke zapečene palačinke sa sirom i vrhnjem

Potrebno: 4-6 palačinki; 400 g bijelog kravljeg sira; 5 žlica kiselog vrhnja ili milerama; 8 žlica šećera; 2 vanilin šećera; 4 jaja.

Priprema: Za nadjev pomiješajte u posudici kravlji sir, 2 jaja, polovicu šećera i 1 vanilin šećer. Dobro sve izradite vilicom da postane jednolično glatko. Na svaku palačinku stavite po dobre dvije žlice nadjeva. Nema veze ako malo curi sa strane, ionako će se zapeći. Zamotajte palačinke i slažite ih u vatrostalnu ili keramičku posudu koju ste prethodno premazali

tankim slojem masla. Za preljev izmiješajte kiselo vrhnje, 2 jaja, preostali šećer i vanilin šećer. Dobro izradite pjenjačom pa time prelijte složene i već nadjevane palačinke. Pecite u prethodno zagrijanoj pećnici na 180°C 15-20 minuta. Slatke zapečene palačinke sa sirom i vrhnjem su gotove kada lijepo porumene.

www.recipeci.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

K	R	I	S	T	O	V	A	□	P	K	□	A	S
□	O	V	I	S	N	I	K	□	I	A	N	□	T
B	L	O	K	□	U	S	K	R	S	N	U	Č	A
L	E	R	□	A	D	A	□	P	A	T	R	I	K
A	T	□	Z	R	A	K	A	□	N	A	□	Č	L
G	A	R	A	I	□	□	□	I	R	O	□	E	□
D	R	A	M	A	□	□	□	C	I	J	A	N	□
A	□	G	A	N	□	□	□	A	D	E	M	I	□
N	A	U	K	A	□	□	□	E	D	E	K	□	□

Nagraden: Tomas Kosmidis, Frankfurt

**27. HRVATSKI
FOLKLORNI
FESTIVAL
Heusenstamm
21. 4. 2018.**

Folklorna skupina
„Fra Andrija Kačić Miošić“
iz Hrvatske katoličke župe
München izvela je pjesme
i plesove Medimurja

Folklorna skupina „Croatia-ensemble“
iz Hrvatske katoličke župe
Frankfurt a. M. izvela je „Oj, Ražanče
selo malo“ – kolo iz Ražanca

Folklorno društvo
„Ruža“ iz Hrvatske
katoličke zajednice
Filderstadt izvelo je
„Al’aj volim kad
tambure ječe“ –
pjesme i plesove
Slavonije

Folklorna skupina
„Nikola Pavlečić – Nikica“
iz Hrvatske katoličke zajednice
Schwenningen izvela je
splet medimurskih plesova

Folklorna skupina
iz Hrvatske katoličke
župe Freising izvela
je plesove i pjesme
Hrvata Bunjevac

Folklorna skupina „Život“ iz Hrvatske
katoličke misije Düsseldorf
izvela je plesove i pjesme Slavonije

45. KROATISCHES KATHOLISCHES JUGENDTREFFEN — 27. KROATISCHES FOLKLOREFESTIVAL, HEUSENSTAMM, 21. 4. 2018.

Folklorna skupina
„Krešimir“ iz Hrvatske
katoličke zajednice
Stuttgart-Bad Cannstatt
izvela je „Okreni se
lepa Janjo“ – pjesme
i plesove Baranje

Folklorna skupina
„Adria“ iz Hrvatske
katoličke misije Duisburg
izvela je „Marica se po
Čakovcu šetala“ – plesove
Međimurja

Folklorna skupina
„Fra Filip Grabovac“
iz Hrvatske katoličke
misije Mainz izvela je
hercegovački lindo

Folklorni ansambl
„Biseri“ iz Hrvatske
katoličke misije
Darmstadt izveo je
pjesme i plesove
Slavonije

Folklorna skupina
„Dijaskorak“
iz Hrvatske
katoličke misije
Offenbach izvela je
„Alaj igram,
sve se sigram“ –
plesove Baranje,
a tamburaši su svirali i
zabavljali sve nazočne

